

KELEIVIS

THE TRAVELER — — — — — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$5.00
pusei metų - 6 months .. \$2.50

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1906

Address:

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 5

SO. BOSTON, MASS., 1969 LIETUVIŲ SVIETIMO IR ŠEIMOS METŲ SAUSIO - JANUARY 29

64 - TIEJI METAI

"Keleivio" telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 12 centų

Prahoje pusė milijono žmonių laidojo susideginusį studentą

Šeštadienį Prahoje buvo buvo laidojamas studentas Jan Palach, kuris, protestuodamas prieš sovietų okupaciją, apsiypylė benzinu ir susidegino. Jo karstas buvo pašarvotas universiteto salėje ties 1415 m. sudėginto, kaip eretiko, čekų tautos garbinamo didvyrio Jano Huso statula. Per penktadienį tūkstančiai žmonių ėjo pro Palacho karstą ašarodami, ir karstas skendėjo gėlėse.

Laidotuvėse dalyvavo apie 500,000 žmonių. Kai orkestras nustodavo groti gedulingas melodijas, gatvėse buvo mirtina tyla. Kai eiseną prisiartinio prie Senojo miesto aikštės, 14-tame amžiuje statytos bažnyčios varpai skambėjo 10 minučių. O kai pasiekė Raudonosios armijos aikštę, studentai nuplėšė senus užrašus ir iškabinė užrašus "Palacho aikštė".

I laidotuves suvažiavo studentai iš visos valstybės. Jose valdžiai atstovavo švietimo ir jaunimo fizinio auklėjimo ministrai, o taip pat ir buv. užsienio reikalų ministras Hajek, kuris buvo pašalintas Maskvai reikalaujant, iš Anglijos laikinai grįžęs rašytojų sąjungos pirmininkas Goldstuecker ir buvęs švietimo ministras Kadlec.

Kitą dieną policija ašarėmis dujomis sutrukdė studentams papuošti šv. Vlado statulą Palacho atvaizdu ir Čekoslovakijos vėliava. Ji taip pat sulaukė studentų eiseną į prezidento Svobodos rezidenciją.

Jan Palachas, susideginęs protestuodamas prieš rusų okupaciją, uždegė visos čekų tautos laisvės stokimą ir rusų neapykantą. Jis taip paveikė Čekoslovakijos jaunimą, kad sovietams jokiomis priemonėmis jau nebus galima įsigyti jo palankumo.

Palacho susideginimas sujudino visą pasaulį. Prahos

vyskupas paskelbė, kad Palachas atėmė savo gyvybę Čekoslovakijai pažadinti. Vatikano radijas palygino Palachą su pirmaisiais krikščionybės kankiniais, nes jis kovojęs dėl vertybių, brangesnių negu gyvybė.

To įvykio paveikti Italijos studentai demonstravo gatvėse, degino raudonas vėliavas, šaukė: "Rusai, nešdinkitės iš Čekoslovakijos!"

Demonstravo ir Londone. Čia demonstracijoj dalyvavo ne tik čekai, slovakai ir lenkai, bet ir latviai su lietuviais. Visų buvo reikiama pasipiktinimas sovietais, kurie yra ir Palacho mirties tikrieji kaltininkai.

O sovietų raudonosios armijos daliniai, kurie stovi Čekoslovakijoje, pasirodę mėsinti galimą sukilimą, dėl visa ko slinko arčiau Prahos.

Nėra abejonės, kad Palacho susideginimas giliai paveikė ir Sovietų Sąjungos švietimo, jau kuris laikas reikalaujančią ir savo tautom laisvės.

Prie Kremliaus šovė i kosmonautus

Keturi sovietų kosmonautai, sovietų vadų lydimi, iš aerodromo važiavo į Kremlių iškilmingo posėdžio. Įvažiuojant į Kremlių, jaunuolis paleido į juos kelis šūvius. Buvo sužeisti šoferis ir sargybinis.

Kolkas sovietų spauda neparasė, į ką tie šūviai buvo taikomi: i kosmonautus, ar i juos lydėjusius vadus. Pasikėsintojas suimtas.

Už Johnsono knyga 1.5 mil. dolerių

Lyndonas Johnsonas jau susitarė su Holt, Rinehart & Winston leidykla už pusant milijono dolerių parduoti savo atsiminimus. Tie pinigai eis jo vardo fondui. Tas fondas remia Johnsono vardo viešųjų reikalų mokyklą ir biblioteką Texaso universitete.

Ragina mažinti išlaidas

Biudžeto įstaigos viršininkas Robertas Mayjo išsiuntinėjo įvairių departamentų viršininkams aplinkraštį, ragindamas mažinti kur tik galima išlaidas ir pasiūlyti, kaip pakeisti Johnsono įneštą 195.3 bil. dol. sumos biudžetą.

Richardas M. Nixonas (dešinėje) Aukščiausio teismo pirmininko Earl Warren prisiekdinamas 37-ju JAV prezidentu. Centre viceprezidentas Spiro Agnew, o už Nixono petį buvęs viceprezidentas Humphrey ir senato daugumos vadas Mike Mansfield. Pastaruoju metu padarė visokių pasikėsinimų į žymių asmenų gyvybę, tos prielankos apėigos vyko už neperšaukiamo stiklo šarvo.

Baisus komunistų žiaurumas

JAV žvalgybos laivo Pueblo kapitonas Bucheris tardymo komisijai papasakojo apie komunistų žiaurumus, kuriuos jam teko patirti ir matyti.

Komunistai reikalavę prisipažinti, kad jis esąs CIA agentas. Jis buvęs pakludydas prieš tardytojus ir grasinamas, kad būsias nušautas. Kareivis, stovėdamas užpakaly, prispaudęs revolvėrį prie jo pakaušio. Tardytojas skaičiavo iki 120. Mat, buvę duota dvi minutės laiko Bucheriui prisipažinti. Laikui pasibaigus, Bucheris išgirdęs gaiduko spragtelėjimą, bet šūvio nebuvę. Tardytojas pareiškęs, kad matyt, buvusi bloga kulka, todėl liepęs pakartoti. Kai Bucheris vis dar neprisipažinęs, tada korėjietis pulkininkas pasakęs, kad nėra ko šovinių aikvoti. — reikią Bucherį užmušti. Keturi kareiviai Bucherį taip muše, kad jis netekęs sąmonės.

Po kurio laiko Bucheriui parodė prie sienos priristą Pietų Korėjos "šnipą". Jis buvęs gyvas, bet vienos rankos sulaužytas kaulas kysojo išlindęs pro raumenis. Jo viena akis buvusi išversta lauk ir kabojusi ant skruos- to. Visas buvęs mėlynas nuo sumušimo. Tardytojas grasinęs, kad ir Bucherį laukias toks pat likimas, jeigu jis neprisipažinsias.

Bet kap. Bucheris prisipažinęs tik tada, kada komunistai žadėjo po vieną sušaudyti visus jo igulos narius, pradėdant nuo jauniausio. Kai tas kareivis buvęs atvestas į tardymo vietą, Bucheris patikėjęs, kad jis būsiąs nušautas... ir tik tada prisipažinęs.

Kap. Bucheris aiškina, kad, komunistam laivą suimant, negalėjęs priešintis, nes tai būtų buvusi savižudybė. Aplinkui nebuvo nei savų laivų, nei lėktuvų, o priešai Pueblo supo iš visų šonų. Jis negalėjo laivo ir nuskandinti, nes tam reikėjo kelių valandų laiko.

JAV komisijos tardyme dar nepaaiškėjo, kodėl laivas nebuvo tinkamai apginkluotas, arba kodėl jis nebuvo lydimas apsaugos? Kas dėl to kaltas? Atrodo, kad yra norinčių kap. Bucherį padaryti atpirkimo ožiu, kad jis atsakytų už kitų klaidas. Bet jeigu jam karo teisme bus iškelta byla, tada gal paaiškės ir visos kitos šio įvykio paslaptys.

Jugoslavija rengiasi partizaniniam karui

Jugoslavija, bijodama Sovietų Sąjungos okupacijos, rimtai ruošiasi partizaniniam karui. Jos prezidentas Tito, pats buvęs partizanų vadas Antrojo pasaulinio karo metu, gerai žino, kaip toki karą vesti.

Vienas aukštasis valdžios pareigūnas pasakęs, kad, jei sovietai puls, jugoslavai ginsis, nes tos tautos, kurios pačios nesigina, negali tikėtis ir iš kitų pagalbos. Rusų užpuolimo atveju Jugoslavija virsianti Vietnamu Europoje.

Paryžiuje prasidėjo rimtesnės derybos

Naujas JAV delegacijos Paryžiaus derybose vadovas Henry Cabot Lodge jau dalyvavo derybų posėdy ir pasiūlė tuoj ištraukti iš demilitarizuotos zonos tarp Šiaurės ir Pietų vietnamų visus karius. Tai būtų pirmas teigiamas žingsnis į taiką. Jis apeliavo į visų atstovų gerą valią siekti taikos.

Dideli suėmimai Ispanijoje

Ispanijoje prasidėjo dideli darbininkų, studentų ir kitų piliečių suėmimai. Suimti net 4 kunigai jėzuitai. Jie visi kaltinami dalyvavę valdžiai priešingame sąjūdyje.

Pietų Vietnamo viceprezidentas Ky, kuris dabar yra Paryžiuje kaip Pietų Vietnamo delegacijos stebėtojas, pareiškė, kad sutinkąs bet kada privačiai susitikti su "kita šalimi" ir tartis, kaip sugrąžinti taiką Vietnamui.

Nuo vasario 2 d. žymiai sumažinamas traukinių skaičius tarp Bostono, New Yorko ir Springfieldo. Iš 13 traukinių, kurie per parą važiuoja tarp Bostono ir New Yorko, iškris 5.

Prez. Nixonas spaudos konferencijoj pareiškė, kad būtų klaida keisti JAV politiką, kuri yra priešinga Kinijos priėmimui į J. Tautas.

Ispanijoje uždaryti Madrido ir Barcelonos universitetai. Policijai duotos plačios teisės kovoti su studentų neramumais.

Švedijos valstybinės televizijos direktorius patrauktas teisman, nes vienas reporteris televizijoje nusivėlė batus į Amerikos vėliavą.

Jau 200 amerikiečių, bėgdami nuo karo tarnybos, palankė Švedijos valstybėje politinės globos. 167 jų jau gavo.

Paryžiuje maištaujantieji studentai vėl užėmė kelis universiteto pastatus.

Mirė Juozas Bačiūnas, Pasaulio Lietuvių B-nės pirmininkas

Sausio 23 d. Benton Harbor, Mich., staiga mirė Juozas Bačiūnas (Bachunas), Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas. Velionis prieš Kalėdas grįžo iš Floridos, sausio 2 d. dr. K. Bobelis jį operavo, sausio 15 d. jis jau grįžo į namus Sodas, Mich., ir rengėsi netrukus vykti į Hawajus pailsėti. Bet sausio 23 d. prieš pietus pajuto skausmus krūtinėje ir, kadangi jie vis nepraejo, tos dienos pavakarėj buvo nuvežtas į Benton Harbor ligoninę. Ten netrukus velionį ištiko širdies priepuolis, nutraukęs Juozo Bačiūno gyvybę.

Velionio palaikai vieną dieną buvo pašarvoti Benton Harbore, vėliau atvežti į Mažeikos laidojimo įstaigą Chicagoje. Čia pirmadienį buvo iškilmingas atsisveikinimas su velioniu, o antradienį jis sudėgtas krematoriume.

Juozas Bačiūnas buvo gimęs Jurbarko 1893 m. gegužės 24 d. tėvų į Ameriką atvežtas 1897 m., čia lankė pradžios ir vidurinę mokyklą, ankti įsijungė į lietuvių jaunimo sąjūdį, pramokęs rinkėjo amato, rinko Šerno leidžiamą "Lietuvą", o vėliau kartu su kitais iš Olsevkio ją atpirko ir leido, bet 1918 m. "Lietuva" subankrutavo.

1919 m. velionis nupirko Tabor Farm, Sodas, Mich., kur įrengė pavyzdinę ir gausiai lankomą vasarnamius. 1953 m. jis jau buvo kelių vasarviečių savininkas, bet vėliau visus pardavė, pasilikęs tik Sodas.

Velionis bus ilgai minimas ne dėl to, kad jis buvo sėkmingas vasarviečių savininkas. Jį minės kaip žmogų, kuris nuo jaunų dienų iki pat mirties siejo lietuvių bedrais reikalais, jiems aukojė savo dvasines jėgas ir nešykstėjo medžiaginių išteklių.

Velionis buvo tautinės srovės žmogus. Lietuvių Tautinės S-gos vienas steigėjų, jos garbės narys, bet mokėjęs vertinti ir kitų pažūrų žmones ir su jais kartu dirbti.

Velionis nuo 1963 metų buvo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas. Tas pareigas eidamas, jis savo lėšomis apilankė keliuose žemynuose išsiblaškiusius lietuvius. Jis yra aplankęs ir Australijos, ir N. Zelandijos, ir Pietų Amerikos, ir Europos lietuvių gyvenamąsias vietas ir tuo būdu užmezgęs su visų kraštų tautiečiais tampus ryšius.

Velionis buvo didelis optimistas ir iki pat mirties pasilikęs jaunas savo dvasia, todėl jis labai mėgo jaunimą ir visai jį rėmė.

Jis buvo ir vienas didžiųjų knygų leidėjų, išleidęs porą dešimčių knygų, kurios jam nedavė jokio pelno.

Velionis nesigailėjo savo lėšų visiems svarbiems mūsų kultūriniais ir politiniais reikalais ir juos rėmė tuo nesigirdamas.

Laisvojo pasaulio lietuviams Juozo Bačiūno mirtis yra didelis nuostolis.

Jo žmonai Marijai ir visiems velionio artimiesiems reikiame gilią užuojautą.

Baisus potvynis Kalifornijoje

Kaliforniją nusiatė toks potvynis, kokio ten nebuvo per 31 metus. Lijo be pertraukos 9 dienas. Vietomis prilijo net 24 colius vandens. Tai lygu 20 pėdų sniego. Jau žinoma, kad žuvo 86 žmonės. Spėjama, kad 10,000 žmonių liko be pastogės, o medžiaginių nuostolių padaryta už 35 mil. dolerių.

Prezidentas Nixonas pasiskelbė Kaliforniją nukentėjusia sritimi ir paskyrė iš federalinio šalpos fondo 3 mil. dolerių.

Irake nuteisė 15 šnipų

Irake mirties hausme nu- bausta 15 šnipų, jų tarpe 10 žydų už šnipinėjimą Izraeliui ir sabotažą. Dar 16 nuteista kalėti iki gyvos galvos, o kelių dešimčių kitų panašių nusikaltėlių teismas dar nepasibaigė.

Kun. James L. Bevel, 32 m., pareiškė Philadelphiaje, kad jis turis įrodymų, jog James Earl Ray, kuris kaltinamas nužudęs dr. Martin Luther King, yra nekaltas. Jis siūlosi teisme ginti kaltinamąjį Ray be jokio atlyginimo.

Johnas D. Rockefelleris IV, kurio dėdės yra New Yorko ir Arkansaso valstijų gubernatoriai, prisiekia, perimdamas valst. sekretoriaus pareigas Charlestone, W. Va. Jis yra demokratas, o jo dėdės respublikonai.

Politinė ir ekonominė laisvė

Ivairių pakraipų socialistai dažnai labai nevienodai aiškina ir vertina kapitalistinę santvarką, bet vienu atveju jie visi sutaria. Kapitalizmas išbujojo, išvystė pramonę ir pasiekė didžiulę apimtį gėrybių gamybą politinės laisvės sąlygoje. Istorijos bėgyje atskirose kapitalistiniuose kraštuose, kaip žinome, politinės laisvės būdavo gerokai apribotos arba ir visiškai pabeigtos — hitlerinė Vokietija ir fašistinė Italija bene bus geriausiai žinomi pavyzdžiai, o antra vertus, ir šiandieną dar laikuriuose kraštuose apie politinės piliečių laisvės negalima nė kalbėti, sakym, Portugalijoje. Rodezijoje ir pastaruoju metu Graikijoje. Tačiau galime apibendrinti, kad didžiausia ekonominė pažanga buvo pasiekta kaip tik tuose kapitalistiniuose kraštuose, kuriuose politinės piliečių laisvės, atseit, politinė demokratija yra labiausiai įsitvirtinusi. Galima netgi tvirtinti, kad ekonominė pažanga, o tuo pačiu ir piliečių gerovė geriausiai klesti ten, kur tu politinės laisvės yra stipriausiai užtikrintos.

Iš tiesų demokratinėje kapitalistinėje santvarkoje valstybėje pilietis laisvai naudojasi visomis politinėmis teisėmis. Jis gali balsuoti per rinkimus, jis gali būti pats renkamas į parlamentą ar kitus valdžios organus, jis gali priklausyti politinėms partijoms arba ir pats naują partiją įsteigti, žodžiu, kiekvienas demokratinės valstybės pilietis turi lygiai tas pačias teises, nesvarbu, ar jis bus paskutinis skurdžius, ar milijonierius. Į šią aplinkybę visi socialistai kaip tik ir atkreipia dėmesį, nurodydami, kad beturintis niekuomet negalės savo politinių laisvių ir teisių taip veiksmingai panaudoti, kaip turtovalis, o todėl politinė demokratija dar nelaiduoja kiekvienam piliečiui vienodų politinių galimybių.

Teprisiminkime JAV prezidentinius rinkimus. Priešrinkiminė kampanija kiekvienam kandidatui kainuoja ne vieną milijoną dolerių. Todėl, matyt, neatsitiktinai pastaruoju metu daugumas kandidatų arba kandidatų į prezidentus yra milijonieriai (Kennedy, Johnson, Rockefeller ir kt.). Pagaliau kas nors tas milijonines sumas, reikalingas politinei veiklai, juk sudeda, o aišku, kad sudeda ne skurdžiai, bet turtingieji. Nėra jokia paslaptis, kad didžiausias sumas politinei veiklai skiria pramonininkai, biznierių. Taip yra visose Vakarų demokratijose. O didelės sumos skirdami kokiame nors politikui paremti, biznierių, aišku, tikisi, kad jis, rinkimus laimėjęs, nepamirs nė jų interesų. Vadinasi, turtingieji jau gali įtaigoti krašto valdymą, gali įtaigoti sprendimus, nuo kurių priklauso visų piliečių gyvenimas, o tuo tarpu eilinis pilietis tokios galimybės neturi. Tas eilinis pilietis net gali būti suklaidinamas propagandos, kurią apmoka turtingasis aukotojas, ir rinkimuose balsuoti prieš savo tikruosius interesus.

Prieš trejetą savaitių D. Britanijos socialistinis premjeras H. Wilsonas atkreipė

viešumos dėmesį į labai būdingą atvejį, kai privatus pilietis savo veiksmais gali pakreipti visą valstybės gyvenimą viena ar kita kryptimi. Kaip žinome, D. Britanija šiuo metu pergyvena tam tikrus ekonominius sunkumus. Sunkiai sekasi subalansuoti užsienių prekybos balansą, britų svaras sterlingas nėra labai stiprus, ir jam dar vis gresia nuvertinimo pavojus. Tokia padėtis pasinaudojama. Londono biržos spekuliantai paskleidė neteisingus gandus, kad Britanijos eksportas sumažėjo ir kad galima tikėtis svaro nuvertinimo. Tokie gandai kraštui gali atnešti didžiulius nuostolius: užsienių bankininkai, tikėdamiesi uždarbio, savo svarų išteklius gali parduoti ir iš tikrųjų priversti svarą nuvertinti. Vadinasi, privatus asmenys, spekuliuodami užsienio valiuta, paleidę gandus ir tikėdamiesi greito uždarbio, pavojun pastatė visą valstybės gerovę ir milijonų eilinių piliečių santaupų vertę. O juk tie spekuliantai ir tie eiliniai piliečiai turi lygiai tas pačias politines teises ir laisves! Spekuliuojantieji kapitalų savininkai, greito pelno siekdami, tam tikrais atvejais, pasirodo, gali kraštui padaryti didesnę įtaką, negu visų piliečių teisėtai ir demokratiškai išrinktoji vyriausybė.

Šitą aplinkybę, kad vien tikta politinė demokratija kapitalistinėje santvarkoje dar nelaiduoja visų piliečių lygiateisiškumo ir neuztikrina kiekvienam piliečiui vienodų sąlygų ir galimybių, smerkia visi socialistai. Ir visi socialistai siekia įgyvendinti socialistinę santvarką, kurioje piliečio turtas nebekeletų vaidinti politinio vaidmens. Marksistai-leninistai tokią santvarką siekia įkurti prievarta, o tai reiškia pilietinių laisvių užgnaužimą. Tuo tarpu demokratiniai socialistai tiki, kad socialistinė santvarka turi išsivystyti palaipsniui, evoliucijos būdu, kaip tik puoselėjant politines piliečių laisves, jas plečiant ir tikint, kad palaipsniui kapitalistinė santvarka išvirs į socialistinę. O šitame vyksme demokratiniai socialistai siekia įgyvendinti ne tikta politinę, bet ir socialinę bei ekonominę demokratiją.

Prisilaikydami evoliucinio metodo, demokratiniai socialistai dar niekur neįgyvendino socialistinės santvarkos. Net tokioje Švedijoje, kurioje socialistai valdo ir vyriausybės sudaro ją, keliasdešimt metų, vis dar tebėra kapitalistinė santvarka. O todėl ir D. Britanijoje, kurią valdo socialistinė darbių vyriausybė, gali įvykti tokių susikirtimų tarp teisėtai išrinktos vyriausybės ir privačių spekuliantų.

R. E. Maziliauskas

Jungtinių Tautų 125-jo nario — Swazilando valstybės (Afrikoje — karalius turi 100 žmonių. Ta valstybė tik pernai tapo nepriklausoma.

Mėnuis nuo žemės yra 240,000 mylių atstume, o nuo žemės iki Marso 34 mil. mylių.

Du demonstracijų vaizdai prezidento inauguracijos metu Washington. Viršuje lenkų antikomunistiniai demonstrantai, iškelę savo plakatus su antikomunistiniais šūkiais, ginėjasi su komunistų šalininkais. Apačioje vadinamieji "karo priešininkai", policijos trandomi.

Petrą Klimą išgelbėjo vokiečiai

Vienas mūsų didžiųjų kankinių. Susirūpinimas jo likimu. Nelaukta pagalba.

Antrojo pasaulinio karo metu Vokietijai užėmus Prancūziją, vokiečių gestapo buvo suimtas ir Lietuvos pasiuntinys Paryžiuje Petras Klimas. Jo suėmimo priežastys vargu dokumentuotai yra žinomos. Lietuvoje tada Petro Klimo likimu buvo labai susirūpinta. Kreiptasi jokioms paramos. Tada buvo sumanyta parašyti Vokietijos vyriausybei raštas su Lietuvos žymiųjų veikėjų bei politikų parašais, prašant Petrą Klimą iš kalėjimo išleisti.

1941 m. buvęs Lietuvos pasiuntinys Sovietų Sąjungoje dr. Vl. Natkus-Natkevičius netikėtai gatvėje Kaune susitiko su vokiečių kariškiu. Šis, priėjęs prie V. Natkaus, sveikindamas jį pasakė:

— Vladai, ar jau mane pamiršai? — ir nesulaukęs greito atsakymo pridėjo: — Juk mudu abu baigėme Marijampolės gimnaziją!

Tada Vladas Natkus prisiminė jį. Jo tėvas, vokiečiai, turėjo dvarą netoli Vilkaviškio. Sūnus, išėjęs mokslo Marijampolės gimnazijoje, tais pačiais metais išvyko Vokietijon. Pirmojo pasaulinio karo metais jis tarnavo vokiečių kariuomenėje antram (saugumo) skyriuje. Dabar Antrojo pasaulinio karo metu jis taip pat buvo mobilizuotas ir paskirtas antram skyriui aukštomis pareigoms Pabaltijo valstybių fronte. Jo žinioje buvo tarymų reikalai. Deja, to karininko pavardės neprišimenu.

Tada dr. Vl. Natkus tarnavo Valstybinio draudimo įstaigoje teisės patarėju. Čia kasdien mudu susitikdavome ir atvirai pasikalbėdavome. Vl. Natkus tuo j man

pranešė apie tą nelauktą susitikimą ir būkštavo, kad, jei kas iš lietuvių matė jį besikalbant su tuo karininku, tai gali būti paskleista visokių gandų. Bet sutarėm, kad tai geras radinys. Gal bus galima jį geram panaudoti, tik reikia vengti viešai su juo kur nors pasirodyti.

Tas karininkas yra nekaras vakarais buvęs pas dr. Vl. Natkų. J. Vl. Natkų kreipėsi daug ūkininkų, prašydami išlaisvinti vokiečių paimtus jų sūnus ir pasiūstus jį frontą. Sutarėm tuo reikalu sudominti tą saugumietį karininką. Šis, apie tai išgirdęs, paprašė jam pranešti visų suimtųjų pavardes ir jų tėvų gyvenamąsias vietas. Tie visi jaunuoliai jam būsią reikalingi. O tokių buvo apie dešimtis.

Praslinkus kuriam laikui, visi tie jaunuoliai buvo atšaukti iš fronto, patalpinti Kauno kalėjime ir perduoti to karininko žinion. Jis juos visus iš kalėjimo išleido.

Tada prisimintas ir Petro Klimo likimas. Juk Petras Klimas su tuo vokiečiu kariu taip pat mokėsi Marijampolės gimnazijoje. Karininkas susidomėjo ir Klimo likimu. Po kelių dienų jis dr. Vl. Natkui pranešė, kad pareikalavęs Petro Klimą tardymui. Tada buvo duotas įsakymas Petrą Klimą perkelti į Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą.

1943 m., jau vasarėjant, Vl. Natkus, atėjęs tarnybon, man pranešė, kad P. Klimas jau Kauno kalėjime ir iš ten jis bus paleistas. Reikia tik aprūpinti jį baltiniais ir drabužiais, nes dabar ešas nepanašus į žmogų.

Tuo j susisiečiau su Para-

Pranui Vainauskui 70 metų

Visuomenininkas, politikas Pranas Vainauskas sausio 26 d. užbaigė 70 metų, būdamas dar stiprus ir pasiryžęs nesitraukti iš mūsų politinės veiklos pirmųjų eilių.

Jis yra Lietuvos šiaurės lygumų sūnus — gimęs Gaščiūnų bažnytkaimy, Joniškio valsčiuje. Mokėsi Mintaujos, Voronežo ir Šiaulių gimnazijose, baigė Kauno universitetą.

Baigęs gimnaziją, jis stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę, vėliau savanoriškai išėjo ir Klaipėdos vaduoti.

Baigęs Lietuvos universiteto teisų fakultetą, suaktyvininkas iki pasitraukimo iš Lietuvos dirbo įvairių atsakingą darbą. Jis yra buvęs ir žemės tvarkytojas, ir žemės reformos departamento direktorius, ir prekybos departamento vyr. referentas, pagaliau Klaipėdos

uosto muitinės viršininkas. 1941 m. jis buvo Likimosios Lietuvos vyriausybės prekybos ministras.

Karo nublokštas į Vokietiją, buvo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus valdybos narys. Atvykęs į JAV, nuo 1951 m. jis yra Lietuvos Laisvės Komiteto ir Vyriausios Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto narys ir tvarko jų finansinius reikalus.

Nuo gimnazijos suolo laikų Pr. Vainauskas dalyvauja ir visuomeninėje veikloje. Jis yra įžymus Krikščionių demokratų partijos žmogus, nekartą dalyvavęs to sąjūdžio tarptautiniuose suvažiavimuose.

Įvairiais politiniais klausimais jis yra nemaža rašęs nepriklausomos Lietuvos spaudoje. Kiek rečiau rašo ir dabar.

Linkime suaktyvininkui dar ilgų ir darbinių metų.

Kas kitur rašoma

RAUDONIEJI UZBAIGĖ JUODŲJŲ DARBĄ

J. Pronskauskas, recenzuodamas neseniai Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugijos išleistą dr. Martyno Anyso parašytą knygą "Senprusių kovos dėl laisvės su Vokietijų Kryžiuočių Ordinu nuo 1230 iki 1283 metų", šitaip rašo:

"Raudonieji bolševikiniai maskolių kryžiuočiai pasirodė už savo mokytojus dar "geresni" mokiniai: vokiečių — kryžių, kardu ir deglu nešiniams kryžiuočiams truko dešimtmečiai ir šimtmečiai iš Mažosios Lietuvos padaryti "die Grosse Wildnis" (Didžiąją Dyką), o rusų bolševikai, gavę į Vakarų sąjungininkų leidimą "pavaldyti Prūsus iki taikos sutarties", iš jų padarė tokią dyką, kad nė su mikroskopu nė vieno lietuviško vardo, pavadinimo nei

mos vadovybe ir prašiau į Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą nunešti Petrui Klimui baltinių ir ką nors iš drabužių.

Bene porai dienų praslinkus, dr. Vl. Natkus pakvietė mane pas save pasimatyti su Petru Klimu, kaip senu patarėju. Nuėjau. Be P. Klimo ir dr. Vl. Natkaus žmonos, dar būta dviejų asmenų, tarp kurių vienas kunto pavardė, kitas — V. Natkus. Jų pavardžių nesiteiravau slapto sumetimais. Mums užkandžiaujant, Petras Klimas be jokių smulkmenų ir pagrazinimų pasakė, kad ligi Kauno buvo pervarytas veik per visu Europos valstybių, kurias tik vokiečiai buvo užėmę, kalėjimas. Tai buvo baisu! Bet baisiausia ir žiauriausia buvė Tilžės kalėjime.

Ar jis to vokiečio karininko Kaune buvo tardomas, nepasakė. Klausinėti nebuvo patogu. Tame susitikime dalyvavęs kunigas paklausė P. Klimą, kaip užsienio valstybės reaguos, jei Lietuva vėl bus sovietų okupuota?

Čia Petras Klimas šitaip ramiai atsiliepė:

— Kada nors tas klausimas bus iškeltas Anglijos parlamente. Kuris nors parlamento atstovas pasiteiraus apie Lietuvos likimą. Tada užsienių reikalų ministras atsakys, kad Lietuva yra okupuota, tas faktas pripažintas, o dėl jos ateities jis neturės ką pranešti. Ir po tokio pasiteiravimo ir sulaukto atsakymo Anglijos parlamento imsis savo eilinius reikalus svarstyti...

Petras Klimas atrodė labai išvargęs. Jam buvo reikalingas poilsis, todėl ilgai nedelsė išsiskirstė.

Aš palydėjau Petrą Klimą į Žaliąjį kalną, kur jis jau nuo seniau turėjo pasistatęs namus. Eidami pasikalbėjome apie tada Lietuvoje vykusių pogrindį. Jam tai buvo didelė naujiena. Bet jis jau buvo galvojęs, kad Lietuvoje, galbūt, veikias politinis pogrindis, kaip jis veikė ir Pirmojo pasaulinio karo metu.

J. Vks.

Ką dovanoti?

Jeigu yra reikalingas amerikiečių padovanoti knygą, tai Keleivio administracijoje galite gauti šias tinkamas knygas:

The Cemetery of Nations in Siberian Tundra by H. Tautvaiša, 112 psl., kaina tik \$1.75.

Tundra Tales, Manyland Books leidinyje paaugliams pasiskaityti anglų kalba apie gyvenimą tolimoje šiaurėje, 175 pusl. kreidiniame popieriuje, kietais viršeliais, kaina \$5.00.

Timeless Lithuania — parašė buvęs JAV atstovas Lietuvoj Owen J. C. Norem, 299 psl., kaina \$4.

Tai labai gera dovana nemokantiems lietuviškai, bet norintiems susipažinti su Lietuva.

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorius), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincas Krėvė), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis ir I. Seinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Seinius), 61 psl., kaina \$2.00.

Vytautas the Great Duke of Lithuania by dr. Joseph B. Končius, 211 psl., kaina kietais viršeliais \$3.00, minkštais \$2.00.

"Lithuania land of heroes", parašė L. Valiukas, kaina \$4.75.

Awakening Lithuania, a study on the rise of modern Lithuanian nationalism by Jack J. Stukas, 186 psl., kaina \$5.00.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė Daužvardienė, kaina \$2.50.

PIGI, BET VERTINGA DOVANA

Tai H. Tautvaišienės išgyvenimų vergų stovykloje Sibire aprašymas anglų kalba "The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra", 112 psl., kaina \$1.75.

Lietuvių kalba ta knyga jau išparduota. Ji labai tinka dovanoti kitataučiams.

DOVANA MŪSŲ MAZIESIEMS

Mūsų skurdi literatūra maziškiams praturtėjo nauju leidiniu. Tai Danutės B i n d o k i e n ė s knygelė "BALTOSIOS PELYTĖS KELIONĖ Į MENULĮ".

Jos kaina \$1.50. Paskubėkit pradiuginti savo vaikus, nupirkite jiems tą knygelę. Ji gaunama ir Keleivio įstaigoje.

VEL NAUJA DOVANA VAIKAMS

Savo mažuosius vėl galime pradiuginti gražia dovana — Vytės Nemunėlio tik ką išėjusia knyga MĖŠKIUKAS RUDNOSIUKAS. Tai jau trečioji laida. Lietuviškos knygos istorijoje tai nedažnas reiškinys. Tas rodo, kad tie, kuriems knyga skiriama, ją tikrai nepaprastai mėgsta. Todėl pradiuginkite savo vaikučius, įsigykite ją tuoj arba Kalėdų proga. Kaina \$3.00. Gaunama ir Keleivy.

KAS NIEKO NEVENKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Jono Pakalkos pagerbimas

Sausio 18 d. Čerkeliūnai sukvietė pas save gimines ir artimus pažįstamus visuomenininko Jono Pakalkos, sulaukusio 75 metų amžiaus, pagerbti.

J. Pakalkos dukrė yra ištejęsi už buvusio įžymaus Lietuvoje sportininko, dabar inž. architekto K. Čerkeliūno. Jų šeimoje auga dukrytės Lina ir Laura. Tai suaktyvininkas turi progos džiaugtis jau antrosios kartos atžalynu.

Tas šeimyninis ir artimųjų pobūvis buvo jaukus, širdingas, gausus pašnekesiais vaisingantis.

Apie suaktyvininko J. Pakalkos nuveiktus darbus jau spaudoje buvo minėta. Juos prisiminę suaktyvininko bičiuliai ir gerbėjai sveikinimo laiškuose ir linkėjimuose. Sukakties proga jis gavo ir šį Lietuvos atstovo Washingtono J. Kajecko laišką:

Didžiai Gerbiamas, Malonus Sukaktyvininke,

Ką tik patyriau, kad rytoj Jums sukanka 75 metai.

Taip gražios deimantinės amžiaus sukakties proga giliai nuosirdžiai Jus sveikinu.

Jūsų gyvenimo kelias papuoštas pozityviais darbais Lietuvos gerovei, kuriai Jūs aukojote visas savo jėgas. Jūs įnašas mūsų tautos gyvenime didelis. Ir šiandien, Tėvynės meilės vedini, Jūs tebekrutate Lietuvos išlaisvinimo baruosė.

Linkiu sėkmės Jūsų veikloje ir asmeniniame gyvenime.

Ilgiausių metų!

Su pagarba

J. Kajeckas,
Lietuvos Atstovas

Klaipėdos sukilimo
paminėjimas

Sausio 19 d. Lietuvių evangelikų New Yorko parapija suruošė Klaipėdos įsijurgimo į Lietuvos valstybę sukakties minėjimą. Kaip žinome, Klaipėdos sukilimas įvyko 1923 m. sausio 15 d.

Paminėjimas buvo surengtas Christ Congregational Church patalpose. Į jį atsilankė Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas su žmona, Lietuvių Bendruomenės veikėjas J. Šlepetys, vienas Lietuvių Enciklopedijos redaktorių A. Bendorius, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirm. Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė, dr. A. Goeltnierienė, M. Gelžinis ir kt., iš viso apie 100 asmenų. Minėjimui gražiai vadovavo kun. P. Dagys.

Kalbėjusieji kreipė savo žvilgsnį į senesniosios ir vėlyvesniosios Lietuvos istorijos dienas, į klaidas ir laimėjimus, bei dabartines lietuvių tautos priešų pastangas ta mūsų istoriją iškreipti ar išaiškinti mūsų nenaudai. Buvo pabrėžta, kad tokiomis istorijos falsifikacijomis atremti reikia išiešti atitinkamų veiklų, paremtų tikrais faktais, mokslinė medžiaga.

Siom temom kalbėjo V. Sidzikauskas, A. Bendorius, M. Gelžinis, A. Budreckis, V. Jonuškaitė-Leskaitienė, P. Dagys, L. Verbickas, J. Vilkaitis ir kt.

Antanui Novickiui 75 metai

Sausio 25 d. buvusiam Lietuvos prezidento dr. K. Griniaus adjutantui inžinieriui Antanui Novickiui suėjo 75 metai amžiaus. Jis gimė 1894 m. Diržų kaime, Zeimelio valsčiuje.

Antanas Novickis yra Lietuvos kariuomenės vienas pirmųjų savanorių. Inžinieriaus statybininko specialybę jis įsigijo Vytauto Didžiojo universitete Kaune, bet dar prieš tai tos srities žinias sėmė įvairiose Rusijos mokyklose.

Lietuvos valstybės gyvenime inž. A. Novickis buvo įvairiose atsakingose pareigose, reikalavusiose aukštų kvalifikacijų. Jis turi didelį nuopelną Lietuvos statybos srityje, nes nuo 1931 iki 1941 metų buvo Lietuvos Statybos inspekcijos viršininku.

Antrojo pasaulinio karo įvykių pasėkoje inž. A. Novickis pasitraukė su žmona į Vakarų, o 1949 m. įsikūrė JAV. Visur jis veikliai dalyvavo lietuvių visuomeniniame gyvenime.

Inž. A. Novickis ir jo žmona yra seni Lietuvių valstiečių liaudininkų sąjungos veikėjai. Sukaktyvininkas savo bendraminčiams kurį laiką atstovavo ir Vlike. Be to, reikia pabrėžti, kad ir jis, ir jo žmona buvo ir yra lietuviškosios spaudos bendradarbiai, visada gyvai besidomį mūsų politiniais, kultūriniais ir visuomeniniais reikalais.

Inž. Antanui Novickiui ir jo žmonai Birutei linkiu ilgiausią metų ir pakankamai energijos ir toliau reikščių mūsų veikloje.

Ruošiasi Vasario 16-jai

Sausio 11 d. New Yorko Alto valdyba nutarė šiais metais Lietuvos nepriklausomybės akto paskelbimo minėjimą suruošti vasario 16 d. Webster Hall, 119-25 E. 11th St. Minėjimo pradžią numatyta 4 val. vak.

Pagrindinių pranešėjų yra pakviestas ir sutiko būti dr. Domas Jasaitis, buvęs tremties metais V. Vokietijoje Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas. JAV Floridoje dirbęs ligoninėje, dabar išėjęs į pensiją ir redaguojąs žurnalą Tėvynės Sargą.

Dr. Domas Jasaitis lietuvių visuomeniniame gyvenime nėra naujokas, todėl neabejotina, kad jo pranešimas bus turiningas ir rimtas. Meninės dalies atlikti suteikto atvykti iš Bostono dainininkė Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė. Jai akomponuos pianistė Aldona Kepalaitė.

V. Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas, dainos, muzikos ir dramos studijas yra baigusi JAV ir tobulinusi Italijoje. Tai daug ir rimtai dirbanti solistė, jau daug kartų pasirodžiusi įvairiose scenose ir publikos šiltai į-

vertinta. Taigi atsilankiusieji į Vasario 16 d. minėjimą turės progos ir New Yorko lietuviai ją pasigėrėti.

Greta solistės programoje dalyvaus dar muziko Kačausko vedamas parapijos choras ir Matulaitienės vadovaujama tautinių šokių grupė. Taigi nepriklausomybės minėjimo programa bus įvairi ir įdomi.

Už įėjimą teks mokėti tik tris dolerius. Aukos bus renkamos atskirai.

Programai pasibaigus, bus šokiai ir Alto rėmėjų moterų paruoštų užkandžių.

Tą dieną šv. Karalienės bažnyčioje pamaldas laikys kun. Petrauskas, pamokslą sakys kun. Pikturna. Pradžią 11 val. ryto.

Dar plačiau apie tą būsimą minėjimą pranešime kitą kartą.

Genocido paroda

Alto valdybos pirmininkas A. Skėrys pranešė, kad jo turimomis žiniomis, genocido paroda bus Chicagoje suruošta gal jau balandžio mėnesį. Vėliau ji bus perkelta į New Yorką ir kitus Naujosios Anglijos miestus.

Alto veikėjams tektų iš anksto susižinoti, kada ir kur bus galima tą parodą atkelti ir kaip ilgai vienoje ar kitoje vietoje ji galės veikti. O kad toji paroda įdomi ir daug pasakanti apie mūsų tautos išgyventas kančias, tai netenka abejoti.

J. Vlks.

BALFAS PRAŠO

Balfui yra labai reikalingas bent vienas Lietuvių Enciklopedijos komplektas, kuris būtų panaudotas ten, kamė dabar tokios knygos nėra spausdinamos. Jei kas galėtų paaudoti šį komplektą, prašome siųsti:

BALFas, 105 Grand Street,
Brooklyn, N.Y. 11211.

SLIDINĖJIMO IŠKYLA
MOHAWK KALNUOSE

Connecticut lietuvių jaunimas kovo 1 d. rengia slidinėjimo iškylą į Mohawk kalnus, Cornwall, Conn.

Programoj: slidinėjimas, lenktynės, čiuožimas. Vakare erdviuose patalpose tautinių šokių ir dainų programa, tautodailės parodėlė, kavutė, šokiai ir pramogos.

Mohawk Ski Area yra prie Cornwall miestelio, pasiekiamas 4-ju keliu į vakarus nuo Torrington, Conn.

Naujosios Anglijos lietuvių jaunimas ir senimas yra kviečiamas gausiai atsilankyti.

j.v.

PRINCE, ALTA

Mirė P. Gambula

Prieš Kalėdas širdies smūgis ištiko Praną Gambulą, ir Kūčių dieną jis mirė.

Serga abu Kvedarauksai. Kvedarauksienė po operacijos netrukus išėis iš ligoninės.

V. B.

DETROITO NAUJIENOS

Ruošiamasi Vasario 16-jai

Perkiasdešimt pirmoji Vasario Sešioliktoji kaip tik bus sekmadienis. O mūsų nepriklausomybės šventę kaip tik ir tegalima iškilmingai paminėti šventą dieną, kai didelė dauguma tautiečių nėra išpareigoję jokiems darbams.

Vasario 16-jai Detroito Lietuvių Organizacijų Centras jau yra beveik pasiruošęs. Nusamdyta salė, sudaryta programa, pakviesti kalbėtojai. Gaila, kad iš kalbėtojų dar nėra gautas atsakymas, tad jų pavardžių bei titulių šandien negaliu paskelbti. Galui tik pastebėti, kad tiek iš pačių politikų, tarpo, tiek ir iš JAV valdžios yra pakviesti gerai žinomi, bet mūsų minėjimuos dar niekada kalbų nesakę jauni vyrai.

Kalbant apie jau skelbtinius dalykus, tai bus šitaip. Minėjimas vasario 16 d. prasidės iškilmingomis pamaldomis visose trijose lietuvių katalikų bažnyčiose. Apie laiką tikintieji kiekvienas sužinos savo parapijoje. Masinis susibūrimas bus, kaip ir pernai, Mercy College rūmuose. McAuley auditorijoje, turinčioje 800 sėdimų vietų. Pirmiršusiem — adresas: Southfield greitkelio ir W. Outer Drive bulvarų sankryža. Masinoms pasistatyti vietos iki valiai.

Iškilmingas aktas prasidės lygiai 3 val. po pietų. Jis neužtruks daugiau kaip valandą. Seks meninė programa, kuria atliks tautinių šokių grupė Šilainė, bei mišrus jaunimo choras (šokėjų vadovė Galina Gobienė, o choro — Stasys Sližys). Į minėjimą besirenkančius, o paskui ir pertraukos metu tarp oficialiosios bei meninės dalies minutei sutrukdys aukų rinkėjai. Kaip visada, aukos bus renkamos Amerikos Lietuvių Tarybai. Tai vienintelė metuose rinkliava mūsų politinei kovai už laisvę vadovaujančios organizacijos naudai. Kiekvieno pareiga — aukoti, kiek tik pajėgia.

Jeigu prieš minėjimą nebesusikubčiau dar karta parašyti, rengėjų vardu dabar už anksto kviečiu visus Keleivio skaitytojus minėjime dalyvauti.

Išsuntinčias LŽS C. V-bos biuletenis

Lietuvių Žurnalistų sąjungos centro valdybos išleistas neperiodinis biuletenis — "Pranešėjas" buvo atspausdintas prieš N. Metus. Pirmąją šiuo metu savaitę jis buvo išsuntinčias visų lietuviškų laikraščių laisvajame pasaulyje redakcijoms (mano žiniomis, 44-rioms) ir beveik 300 spaudos darbuotojų. Iš detroitiečių tarpo išrinkta LŽS c. valdyba tokį biuletinį būtų išleidusi gerokai anksčiau, jeigu nebūtų buvę gaismata su metraščių leidimo ideja. C. valdybos nariai, prieš beveik 14 mėnesių pareigomis pasiskirstę, pirmoje vietoje norėjo imtis žurnalistų metraščių išleidimo. Tik neradus

reikiamo pritarimo (taigi ir lėšų) iš kitų kolegų, tuo tarpu nuo metraščių turėjo atsisakyti ir pasitenkinti neperiodinių biuletenių leidimu.

LŽS c. valdyba laukia redakcijų bei pavienių kolegų pasisakymų dėl "Pranešėjo" nr. 1 turinio, bei patarimų (ir medžiagos!) sekantiems "Pranešėjams".

Ar išsilaikys kultūriniai penktadieniai?

Tiesa, sumanytojai taip nė nevadina, o "kultūrinių penktadienių" vardą aš pats pasirinkau. Nes du šviesūs vyrai (jų pavardžių šiandien dar neskelsiu) susimokė, kad bent kartą per mėnesį, taip maždaug apie mėnesio vidurį, penktadienio vakarą reikia skirti kultūriniam pobūviui. Pirmas toks vakaras įvyko praėjo gruodžio 13 d. Lietuvių namuose. Čia paskaitininku buvo dail. Žibuntas Mikšys, dėl motinos ligos keletai mėnesių atvažiavęs iš Paryžiaus į Detroitą. Jo paskaitoje dalyvavo 32 asmenys.

Antras kultūrinis penktadienis buvo š. m. sausio 17 d. irgi Lietuvių namuose. Čia paskaitą apie dabartinę Rytu Europos literatūrą skaitė rašytojas Algirdas Landsbergis iš New Yorko. Sakau "buvo ir skaitė", bet negaliu net paskelbti, kiek publikos dalyvavo. Mat, rašau tos paskaitos išvakarėse ir neturiu laiko rezultatų laukti. Viliusi, kad paskaitininkas atvėks, o apie pačią paskaitą bei publiką parašysiu kitą kartą.

Jei gerai pavyks šis antrasis ir dar pora kitų kultūrinių penktadienių, manau, tokia dvasinė pramoga gali ir prigyti. O būtų Detroito lietuviams jau pats laikas, kol dar visiškai nepaskendome banketų dūmuose...

Chicago Lietuvių Opera ruošiasi "Danai"

Atrodo, kad visi nelygumai išlyginti, solistai suprašyti, choras repetuoja. Balandžio 12, 13 ir 19 dienomis Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje bus operos "Danos" spektakliai.

Iš daugelio mėnesių ginčų spaudoje žinome, kad šią operą (muziką) sukūrė bostoniškas kompozitorius Julius Gaidelis, pagal irgi bostoniškio poeto Stasio Santvaro libretą. Operoje vaizduojamas lietuvių tremtinių gyvenimas stovykloje pokarinėje ponacinėje sugriautoje Vokietijoje. Pagrindiniai operos libreto elementai, kaip ir daugumoje svetimų operų, — meilė, heroizmas, mirtis.

Vėliausios mane pasiekusios žinios (iš Chicago Lietuvių Operos vadovų) yra šios: Daumanto role yra naėmes bosas Jonas Vaznelis; jo žmora Dana — sopranas Dana Stankaitytė; Danos draugė Ramutė Daugirdaitė — mezzosopranas Roma Mastienė; muzikas Stankaitis — tenoras Stasys Baras; buvęs karys Pakalnis — baritonas Algirdas Brazis. Re-

Atominis šnipas Morton Sobel, 57 m., kuris šnipinėjo Rusijos naudai ir komunistams išdavė atominės paslaptis, atsėdėjęs 18 metų kalėjime iš priteistų 30 metų bausmės, šiomis dienomis buvo pasigailėtas ir paleistas laisvėn. Čia jį ir jo žmoną lydį New Yorko policininkas per mišią smalsuolių. Sobelio bendrininkai Rosenbergai už tą pat nusikaltimą buvo nuteisti 1951 m. mirti.

NEW BRITAIN, CONN.

Mincėime Vasario 16-jai

New Britaino ir apylinkės lietuvių ir šiemet rengiasi iškilmingai minėti Vasario 16-jai. Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius kviečia visus jame dalyvauti.

Minėjimo meninę programą atliks Cicilijos choras, vadovaujamas vietos vargonininko Jono Beinoriaus.

Minėjime dalyvauti pakviestas majoras Manafortas.

Plėšikų netruksta ir pas mus

Plėšikai buvo įsilaužę į Varpo klubą, sudaužė seifą ir išvogė kelis šimtus dolerių. Kaimynai, išgirdę nepaprastus garsus, pakvietė policiją. Ši atvažiavo, kai plėšikai dar nebuvo baigę savo darbo. Vieną jų čia pat sugavo. kiti suspėjo pabėgti, bet kita dieną ir jie pateko į policijos rankas. Tada paaiškėjo, kad vienas iš jų yra lietuvis Viktoras Zigmundas. Teismas už jį pareikalavo \$5,000, jei nori iki teismo išeiti į laisvę.

Buvo apiplėšta ir Abecitūnų mėsos krautuvė, pinigų pagrobta per \$800, plėšikai dar nesugauti.

Vakarais neįvairiai vaikščioti gatvėmis, nes užpildinėjama ir apiplėšiama.

Kitos naujienos

Keleivio ir Naujienų skaitytojas Jonas Liudžius su žmona išvyko į Floridą žiemos mėnesių praleisti ir apsigyveno Hollywoode. Linkiu gerai pailsėti.

Andrius Grimailla sausio 5 d. Hartforde žuvo automobilis nelaimėje. Palaidoti parvežtas į New Britain. Laidotuviams rūpinosi brolis Natas Grimailla.

Pr. Naučikas

zisiarius — Petras Maželis; dailininkas — Algirdas Kuraskas; baletmeisteris — Jaunutis Puodžiūnas.

Tai tiek tuo kartu. Su "Dana" čia dar bent porą kartų, manau, susitikime.

Alfonsas Nakas

MIAMI, FLA.

Dr. J. Siurbio auka spaudai

Miamio Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo metiniam susirinkime dr. Jonas Siurbis pranešė aukojas \$60 šiems lietuviškiems laikraščiams paremti lygiomis dalimis: Draugui, Naujienoms, Keleiviui, Darbininkui. Dirvai ir Nepriklausomai Lietuvai.

Tada dar vienas klubo narys Vincas Jankus paaukojo \$10 Sandarai.

Valio spaudos rėmėjai ir mūsų spauda!

(Per Elena Verbelienę jau gavome tą \$10 paramą ir dėkojame dr. J. Siurbii už auką, o E. Verbelienei už persiuntimą. Kel. administracija).

Praleistos dvi pavardės

Keleivio nr. 2 korespondencijoje praleistos dviejų klubo vadovybės narių pavardės: direktoriaus Juozo Guso ir maršalkos Onos Maršienės.

Vasario 16 minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 51-ją sukaktį minėsime šitaip:

Vasario 9 d. 9:30 val. ryto bus pamaldos Gesu bažnyčioje. Ten pat vasario 15 d. 9:30 val. ryto prel. J. Končius laikys mišias už žuvusius dėl Lietuvos laisvės.

Bavfront narke įvyks gražus koncertas.

Lietuvių Piliečių Klubas minėjimas bus vasario 16 d. 9 val. naktį. Kalbės Dan Kuzaitis, V. Adamkus ir kiti dainuos A. Brazis, akomponuos jo žmona Daugirdaitė ir šokiai.

Sukomponuos Gleda Vilius, o maitijos Steven Clark pasakotė pasakelė.

Prašome visus dalyvauti.

Elena Verbelienė

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Lietuvos balso Maskva neklauso

Arčiau prie valdžios plūduriojantieji veikėjai bei specialistai Lietuvoje neretai bando paveikti vietinės ir maskvinės valdžios viršūnes, kad jos pakreiptų savo planus daugiau Lietuvos labui, ar bent atsikvėptų tokių planų, kurie prašytojams atrodo Lietuvai nereikalingi ar net žalingi. Galbūt kada nors Lietuva reikalų gynejai šį ar tą laimi, bet daugeliu atvejų jiems tenka ir nusivilti, kadangi atsitinka, kad Maskvoj jų balsui tepasiskiria reikšmės ne daugiau, kaip, anot to priežodžio, "šuns lojimui į mėnulį".

Taip atsitiko ir su 22-jų mokslininkų bei kultūrininkų memorandumu dėl plano statyti Jurbarko naftos perdirbimo įmonę. Memorandumas, rašytame 1966 m. kovo 22 dieną ir pasirašytame, tarp kitų, netgi tada Vilniuje "viceprezidentu" buvusio rašytojo Juozo Baltušio, žinovai smulkmeniškai įrodinėjo, kad tokia įmonė Lietuvoje ne tik nereikalinga, bet ir pavojinga Lietuvos gyvūnijai, augmenijai ir ūkiui. Apskaičiuota, kad tos įmonės nauda negalės atsvėriti kitoms ūkio šakoms gresiančios žalos. Tas balsas, tačiau, liko neįskaitytas. Nors vadinamoji "Lietuvos" komunistų partija ir įrodinėja, kad Lietuva niekada nebuvusi tokia nepriklausoma, kaip dabar, bet šiuo atveju, kaip ir daugeliu kitų, pasivirtino, kad Lietuva tenka klausyti dėsno, sakancio "Maskva nusprendė — byla baigta". Ir štai, minėtojo memorandumo rašytojai dabar skaito Valstiečių laikraštį (1969 m. sausio 1):

"Kaip jau žinome, Jurbarko iškils naftos perdirbimo gamykla. Broliškos respublikos tiek mums "juodąjį auksą"... Jurbarką pasieks naftotiekis. Gamyklą jungs nuolatos pulsuojanti arterija su Lietuvos uostais. Perdirbti naftos produktai vėl keliaus į Klaipėdą vamzdžiais".

Toliau šiame pasakojime atsiliepė ir minėtojo memorandumo aidas. Sako:

"Skaitytas paklaus: o kam mums Lietuvoje naftos perdirbimo gamykla? Ar ne pigiau būtų, jeigu ji stovėtų Baskirijoje ar Totorijoje? Ten, kur trykšta naftos fontanai..."

Iš šios klausimų tuoj patelkiamas ir "atsakymas". Esą, "Ekonomistai paskaičiavo: mums benzino, dizelino kuro, mazuto atsivežimas iš kitur — brangiau kainuoja. Naftos perdirbimas vietoje — mūsų respublikai bus naudingas".

Bet tai tik nebent vaikams toks atsakymas. Įmonė numatyta ne Lietuvos reikams, o eksportui perdirbinti naftą. Jos pajėgumas numatytas — 12 milijonų tonų per metus. Prieš tai "paaiškinimą" įskaitė pasakytą, kad iš Jurbarko naftos

gaminiai bus ne po Lietuvą skirstomi, o "vėl keliaus į Klaipėdą", kur — "atplaukę laivai savo sirenomis sveikins ne tik uostą, bet ir Jurbarką". Atseit, laivai atplauks pasiimti Jurbarko įmonės gaminių.

Iš to aišku ir, kokie tai ekonomistai kalba, esą — "mums benzino atsivežimas iš kitur brangiau kainuoja". Tai kalba maskviniai ekonomistai — naftos eksportininkai. Tai jiems brangiau kainuoja iš Baskirijos gabenti benzina į Klaipėdą, negu juoda naftą atitektinti ir čia, prie uosto, perdirbinėti.

Memorandumo rašytojai apie tai jau buvo gana taikliai pasisakę. Jie rašė, — jeigu reikia naftos produktus eksportuoti, tai statykite tą įmonę kur nors ties Murmansk, kur nėra ko pagadinti. Bet maskviniai "ekonomistai" irgi, matyt, "paskaičiavo": Murmanske šalta, neįmanoma kurdintis. Gi kas kita Lietuvoje. Čia bus daug patraukliau plaukti "komjaunimo pasiuntiniam iš visos šalies", kurių, turbūt, trauks traukiny po traukinio, kai tik prasidės statyba Jurbarko. — trauks panašiai, kaip dabar traukia į Alytų.

(Elta)

Taip rengiasi įamžinti
Kiprą Petrauską

Kultūros ministerija ir Kauno miesto vykdomasis komitetas įpareigoti Kaune (K. Petrausko gatvė 31) įsteigti Kipro Petrausko memorialinį muziejų. Jame skirti vietos ir Kipro Petrausko broliui kompozitoriui Mikui bei kitiems įžymiausioms Lietuvos dainininkams — operos ir baletų teatro įkūrėjams.

Kultūros ministerijai pavesta perkelti Miko Petrausko palaikus iš Trakų rajono Dumsenų kaimo į Rasų kapines Vilniuje ir palaidoti juos greta Kipro Petrausko kapo.

Vilniaus miesto vykdomasis komitetas įpareigotas patalinti paminklą ant Petrausko kapo.

Valstybiniam spaudos komitetui ir kompozitorių sąjungai rekomenduota paruošti ir išleisti monografiją apie Kipro Petrausko gyvenimą ir kūrybos kelią.

Naujas pastų ministras

Ketvirtą dieną po paskelbimo, kad "Kostas Onaitis paskirtas LTSR ryšių ministru". Tiesa (sausio 3) parūpino pasikalbėjimą apie ryšių įstaigų darbą ir pasinaudojo ta proga truputį atskleisti, kas tas Onaitis, naujasis tų įstaigų viršininkas Lietuvoje. Būtent, "Jis gimęs 1935 metais", atseit, eina 34-tus amžiaus metus. Reikšmingai nutylėta "kla-

Tūkstančiai Čekoslovakijos piliečių ir Prahos universiteto studentų bei aukštesniųjų mokyklų mokinių, susirinkę šv. Vaclovo aikštėje gedi studento Jan Palach, kuris susidegino protestuodamas prieš sovietų okupaciją. Antras čekas to paties protesto ženklą susidegino po trijų dienų. Tokių susidegimų buvo jau ir daugiau, ir jie jaudina visą tautą ir masiniai keliai prieš sovietus.

IŠ TOLIMŲJŲ HAWAJŲ

(Tėsinys)

Frank Lavinskas, Long Island, N.Y., rašo:

"Atsimeni seną angliaką iš Pensilvanijos, kur Mahancy City anuomet Bačkauko "Saulės" Tadaraiška su kočėlu vaikdavosi senbūnus. Dabar jau ten nebėra nei anglių kasyklų, nei "Saulės", nei lietuviškų salinų, nei tų anų laikų senbūnų, — visi jie išėjo amžinai iš šios žemės."

"Kalmuose dar anglies ten yra didžiausi klodai, bet niekas jo nekasa ir nevartoja. Visame New Yorke nei viena fabrika ir nei gyvenamame name nerasi anglies krosnies, ant kurios šeiminkas virtų kavą ar ką nors keptų. Čia visos krosnys gazu ar elektra šildomos."

"Pasikeitė laikai ir Pensilvanijos anglies srityje, pasikeitė ir Brooklyne. Seniau visas grandstytis nuo upės iki Maspheto dvokiančios "krikės" buvo tikriausias lietuviškas kaimas. Ši-

sinė kilmė" ir gimimo kraštas: tik gimė ir "1958 metais baigė Leningrado Elektrotechnikos institutą". Tuojau paskirtas į Lietuvą, apie trejus metus padirbėjęs Marijampolėje, paskui Vilniuje ryšių administracijos valdybės viršininku, vyriausiu inžinierium. Bet — "Nuo 1966 iki 1968 metų drg. Onaitis dirbo Kubos ryšių ministro patarėju". Tai ženklas, kad Onaitis, jei, palyginti, naujokas Lietuvoje, tai gerai žinomas maskvinėse viršūnėse. (E)

Po kelerių metų studentas gaus 6 kv. metrų kambarį

Vilniuje (Antakalny) žada netrukus — tai yra, gal ateinantį rudenį, gal ir vėliau — pradėti statyti naują studentų bendrąbūtį. Tai busiū du 16 aukštų pastatai, kuriuose busiū vietos gyvenanti tūkstančiai studentų. Anot projekto aprašymo, bendrąbūtįje numatomi "kambaryai — erdvūs, vienas žmogui teks 6 metrai (64.5 kv. pėdų) gyvenamojo ploto", o "iki šiol statomose bendrąbūtiose — tik 4 metrai".

ligatviai pilni lietuvių, kone visos krautuvės ir smulkės lietuvių, ten kitaip ir negirdėjai kalbant, kaip tik lietuviškai. O kaip dabar čia kalba ir kas čia gyvena? Juodukai, portorikiečiai, ispanai ir kiti. Anais laikais grandstytis būdavo malonu pasivaikščioti, susitikti ir pasikalbėti su lietuviu. O dabar čia bausi koja žemę paliesti ne tik nakčia, bet ir vidurdienį čia būna užpuolimų, apiplėšimų. Čia jau nematysi moters, einančios su pinigine rankoje. Seniau čia buvo gerai isikūrusių lietuvių verslininku, o dabar gera bizni bedaro tikiai laidotuvių įstaigos".

Boleslovas Kriaučelis, iš Torrington, Conn., skundžiasi savo menka sveikata. Jaunesnioji sesutė Ona mirė Lietuvoje prie Druskininkų. Mizarų kaime, ant Nemuno kranto, kur gražiai buvo isikūrę ir augo puiki šeima. Jau nebeliko nei vieno. Rei-

Atseit, studentai tuo tarpu negauna nė pusės oficialiai asmeniui priklausančio (valdžios nustatyto) 9 metų gyvenamojo ploto. Iš naujo projekto tuo tarpu tiek paguodos, kad po kokių trejų metų vienas iš keliolikos Vilniaus studentų (arba vienas iš beveik 50 Lietuvos studentų) gal jau galės gauti bendrąbūtįje net du trečdalius žmogui pripažinto (nors irgi persiauro) gyvenamojo ploto. (E)

SLUOTOS PABIROS

Vilniuje leidžiama šluota juokauja:

Būtina sąlyga

Amerikietį pašaukė į armiją.

— Kokią ginklų rūšį norėtum pasirinkti? — klausia jo.

— O ar reikės išvykti į Vietnamą?

— Atrodo, reikės.

— Tai norėčiau patekti į vyriausią armijos vadovybę.

— Ar jūs iš proto išsikraustėte?

— O ar tai būtina sąlyga ten patekti?

kiu Boleslovui gilia užuojautą dėl sesutės mirties.

Uršulė Kievinė, Garden Grove, Calif. Ji ilgai gyveno Lawrence, Mass., išaugino sūnų ir dukrą, kurie ten pat buvo sukūrę pavyzdingas šeimas. Lawrence nebuvo parengimo, kuriame Julius Kieva su žmona nedalyvaujo. Kai Uršulės gyvenimo draugas ir sūnus mirė, ji, negalėdama iškelti liūdesio, persikėlė gyventi į Kaliforniją ir vis laukė progos atvykti pas mus į Hawajus. Tokia proga atėjo, ir mes jau laukiame Uršulės atvažiavimo.

Marija ir Leonas Serkėniai, Cocoa, Fla.. Su Leonu mums nėra tekę susitikti, bet Mariją žinome iš mažens. Ji Jono Hermano dukterė, gimė Brooklyne, išaugo graži ir inteligentiška moteris. Leonas ir Marija sukūrė šeimos židinį Brooklyne, dirbo siuvykloje, o dabar nusikėlė arčiau prie tėvelių.

Ona Dudašienė, Homestead, Pa. Prieš 15 metų, kai mes gyvenome Kauai saloje, Ona su savo tėvu Jonu Giedriu mus aplankė, ir nuo to laiko mūsų pažinties ryšiai nenutrūko. Mes su ilgaisiais laukiamie gerbiama viešnios vėl atvažiavojant. Ji rašo, kad tėvas J. Giedrys jau senstelėjęs. Bet kiekvieną rytą 7:30 val. jis būna pirmutinis savo įmonėje, kur statomi amžino poilsio namai (karstai):

Ona ir Antanas Matuliai, LaSalle, Kanada. Rašo Ona, kad Antanas užimtas žvejyjomis šv. Lauryno upėje, kad vasarą ten visko pagautų, o žiemą tik lydekų ištraukia iš po ledo.

Vincas Anesta ir jo dukterė Milda, Dorchester, Mass. Ji rašo, kad Vincas sveikata neblogo, tik kalba ir kojos dar šlubuoja.

Prieš keletą metų V. Anesta ištiko paralyžius. Ir nuo to laiko jis neatgauna prarastos sveikatos. V. Anesta buvo vienas veikliųjų N. Anglijos socialdemokratų. Jo sunegalavimas didelis nuostolis jo vienminčiams. V. Anesta su dukra dėkoja, kad jų neužmirštame, o mums malonu, kad nors kartą per metus sužinome apie draugų likimą.

A. Jenkins

Naujienos iš Kanados

HAMILTON, ONT.

Stengiasi padėti J. Kardeliui

Vykdomas vėjus sunkiai priklausomas Lietuvos reisergeriam ilgamečiui N. Kardeliui paremti. P. Savickas, P. Šiulys, K. Lukoševičius ir F. Rimkus lanko tautiečius rinkdami aukas.

Sugrįžo klebonas

Aušros Vartų parapijos klebonas kun. J. Tadaraukas iš Romos sugrįžo dar prieš Kalėdas. Visti tebejoisi, kad per Lietuvį Bendruomenės surengtą Naujųjų Metų sutikimą Jaunimo Centro salėje šiemet klebonas kažkodėl nepasirodė, nors buvo namie.

Saulių kuopos šokiai

Veikli D.L.K. Algirdo saulių kuopa vasario 1 d. Jaunimo Centro salėje rengia šokių vakarą. Pradžią 7 val. vak.

Turime sergančių

Sunkiai serga M. Stasevičius, J. Naujokas ir B. Mišaišius. Jie guli ligoninėje. Draugai ir pažįstami linki jiems greičiau pasveikti ir grįžti prie savo darbų.

K. Lukoševičius

NE UNIJA ČIA KALTA

Keleivio nr. 2 S.M., pasiremęs stambiam kapitalui tarnaujancio laikraščio Wall Street Journal informacija, rašo apie "korupciją ir bosizmą unijoje". Pasak jį, kažin koks angliakasis Duffy Raines, 68 m. amžiaus, kasyklose dirbęs 31 metus, dabar uždirbęs per mėnesį tik \$75, laukias ir nesulaukias pensijos iš unijos pensijų fondo.

Pagal angliakasių unijos ir kasyklų savininkų sąjungos 1950 metų susitarimą, kiekvienas angliakasis, išbuvęs unijoje 20 metų, mokėjęs tvarkingai mokesčius, sulaukęs 60 metų, turi teisę gauti pensiją ir kitokią pagalbą iš Jungtinio Amerikos angliakasių šaipos ir pensijų fondo.

Jei tas senas dėdas Raines, 68 m. amž., išdirbęs 31 metus, negali gauti iš unijos pensijos, tai čia jau ne unija kalta.

Turbūt, tas Raines dirbo "skeptinėse" anglių kasyklose ir savo nario mokesčių mokojo į "The Southern Labor Union". O tai yra kasyklų bendrovių unija. Ji neturi pensijų fondo ir todėl jokios pensijos savo nariams nemoka.

Gali būti, tas Duffy Raines kurį laiką ir dirbo tokiose kasyklose, kurių darbininkai priklausė bendrajai angliakasių unijai (United Miner Workers Union). bet trumpiau kaip 20 metų, todėl ir negali gauti pensijos. Jei jis dirbtų tokioje kasykloje, kurios darbininkai priklausė bendrajai unijai, tai jis per dieną uždirbtų \$28, o ne \$75 per mėnesį, kaip rašo S.M., pasiremdamas kapitalistų laikraščio informacija. Raines, matyt, tebedirba "skeptinėje" kasykloje, kurios darbininkai, kaip minėta, negauna iš unijos senatvės pensijos. O bendrosios unijos pensijų ir pašalpų fondas nėra kažkokia bala, kurioje toks Raines ir jam panašūs galėtų braidyti.

Fondas turi savo įstatus, juose yra numatyti reikalavimai pensijai gauti, ir kas tik reikalavimų neatitinka, pensijos negali gauti.

Aš žinau tris tokius lietuvius, kurie, kaip ir Duffy Raines, negali gauti iš unijos fondo pensijos, ir žinau kodėl.

1968 metų birželio 30 d. 69,750 senų angliakasių gavo pensiją po \$115 per mėnesį. Jų tarpe keli tūkstančiai lietuvių.

Aš patarčiau S.M. prieš rašant apie Jungtinį Amerikos angliakasių šaipos ir pensijų fondą gauti žinių iš oficialių šaltinių, o ne iš kapitalistų laikraščio.

Keleivio skaitytas, angliakasių unijos pensininkas

Antanas Bačėnas

LABAI IDOMUS ATSIMINIMAI

Atsiminimus visuomet įdomu skaityti, todėl siūlome įsivesti šias mūsų žinomų žmonių gyvai parašytas atsiminimų knygas:

VERGIJOS KRYŽKE. LIUOSE, Sibiro kankinės Stefanijos Rukienės tremties atsiminimų atsiminimų I tomas, 443 psl., kaina minkštais viršeliais \$5, kietais \$6.

Viktoras Biržiška, DĖL MŪSŲ SOSTINĖS, atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais — \$3.75.

KONTRŽVALGYBA LIETUVOJE, Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

PASKUTINIS POSEDIS, Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00

DU MEDINIAI IR TRYŠ GELEZINIAI KRYŽIAI, Antano Šukio atsiminimai iš Lietuvos Nepriklausomybės kovų, 376 psl., kaina \$3.00

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75,

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULEJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina \$2.00

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$2.00

DIENŲJANT, Kipro Bielino, 464 psl., kaina \$2.00

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielino, 592 puslapiai, kaina \$2.00

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina \$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

VYSKUPO P. BUCIO ATSIMINIMAI, I tomas, 320 psl., kaina \$3.50, II tomas 282 psl., kaina \$3.50

SIAUBINGOS DĖLOS, 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapčinskas, 273 psl., kaina \$3.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. P. Kalvaitės-Karvelienės, 360 psl., kaina \$2.50.

KĄ LAUMĖS LEMĖ (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orinaitės, 234 psl., kaina \$3.

PALIK AŠARAS MASKVOJE, Barboros Armonienės, 253 psl., kaina \$3.

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučėno, 178 psl., kaina \$2.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, Petronėlės Liudžiuvienės, 88 psl., kaina \$1.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ ATSTATANT, Rapolo Skipičio, 440 puslapių, kaina \$5.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ, R. Skipičio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina \$7.00.

DANGUS DEPESESE, — 1918-1919 m. išgyvenimai, parašė Juozas Švaistas, 325 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Koman, Maik, koman

arčiau. Duosiu velnių.

— Ar daug jų turi?

— Nevermai, kiek aš jų

turiu, čia ne tavo biznis.

— Nebūk toks rūstus, tė-

ve!

— Aaa, jau nusigandai!

Nu, tai kodėl tu man nepa-

sakai, kokius dzivulionus

maskoliai dabar išdaro Lie-

tuvoje? Juk skaitai gazie-

tas, tai turėtum žinoti.

— Aš jau sakiau tėvui,

kad gyvenant Amerikoje

sunku viską sužinoti, kas

Lietuvoje darosi.

— O kodėl Elta viską ži-

no, a?

— Nežino ir ji, tėve.

— Tai kiba tu neskaitai

lietuviškų gazetų?

— O tėvas skaitai?

— Man Zacirka paskai-

to.

— Ar tai jis išskaitė Lie-

tuvoje daromus "dzivulion-

gus"?

— Jes, Maiki, išskaitė Ci-

cagos gazetę, ką Elta pra-

neša iš Lietuvos. Man, vai-

ke, net plaukai atsistojo ant

galvos, kai išgirdau tokį

smurtą.

— Iš tikrųjų?

— Jes, Maiki, tikra tei-

sybė!

— Kokia teisybė?

— Nu, Lietuvos pašto ir

telefono bosu dabar buvo

paskirtas Kostas Onaitis,

vadinas, žmogus su lietuvi-

ška pavarde; o pirma buvo

Bielianinas, tai jau aiškus

maskolis. Tai matai, kas da-

rosi!

— Matau, tėve, matau.

Dabar padaryta geriau.

— Ne, Maiki, Elta rokuo-

ja, kad negerai.

— Nejaugi ji norėtų, kad

lietuvių vietoje būtų rusas?

— Aš, Maiki, negaliu to

išfiguriuoti, ale Elta sako,

kad velniava, ir dac ol. Sa-

ko, kad tas Onaitis esąs toks

pat brudas, kaip ir Bieli-

aninas, ba priklauso Vilniaus

paštui, o to pašto centras e-

sąs Maskvoje. Ar dabar ma-

tai, kas darosi? Lietuvos

maskoliai šitaip gubija Lie-

tuva. Mūsų tėvynė neturi nei

savo locono pašto — viskas

priklauso Maskvai.

— Ne, tėve, ne vienai

Maskvai, bet visai Sovietų

Sąjungai. Tai sąjungai pri-

klauso ir Lietuvos respubli-

ka; iš viso jai priklauso 15

respublikų, kurias aptarnau-

ja vienas ir tas pats paštas.

— Žinai, Maiki, kad tik

komunistai taip aiškina.

— Nežiūrint, kas taip aiš-

kintų, tėve, vistiek tai yra

gryna tiesa, taip iš tikrųjų

yra, ir kitaip to aiškinti ne-

galima.

— Bet pagal Eltą turėtų

būti kitaip, Maiki.

— Kaip, būtent?

— Nu, paštas turėtų pri-

klausyti Lietuvai. Ir stamos

ant gromatų turėtų būti lie-

tuviškos. Juk mūsų kalba y-

ra senesnė ir gražesnė už

ruskią.

— Taip buvo, tėve per 20

metų, kol Lietuva buvo ne-

priklausoma; ir vėl galės

taip būti, jeigu Lietuva vėl

taps nepriklausoma valsty-

bė; bet kol ji yra užimta ir

įjungta į kitą valstybę, aš

nematau, kad ji galėtų tu

rėti sau atskirą paštą. Mūsų

Amerika laikoma laisviausia

demokratija pasauly, o bet

paštas yra vienas visoms jos

valstijoms, kurių dabar yra

net 50! Ir nei viena jų atski-

ro pašto sau nereikalauja

gal nenorėtų, jeigu kas ji

pasilytų.

— Vot, Maiki, čia tu nu-

šnekejai. Amerikoje atskiro

pašto nereikia, ba čia vis

šiečiai turi tą pačią kalbą

o mūsų Lietuva turi visai

kitokią šnektą, negu Masko-

lija.

— Tėve, ne aš nusišnekė-

jau, bet tėvas pats suklupai.

— Ne, nesuklupau.

— Suklupai, tėve, suklupai.

Juk yra pasauly ir kitų

daugiakalbių valstybių, bet

paštą turi tik viena. Pavyz-

džiui, Indijoje yra 15 pa-

grindinių kalbų, neskaitant

jų tarmių, bet yra tik vienas

Juodojo pasaulio sukilimas

STASYS MICHELSONAS

(Tęsinys)

Antroji dalis

AFRIKOS PADALINIMAS IR JOS KOLONIZACIJA

Rusų patarlė sako: "Kad tik būtų bala, o velnių at-siras". Nors Afrika nėra tokia bala, vis dėlto atėjūnų pri-viso. Jau minėjome Egiptą, Etiopiją ir Libiją. Tai vis iš atėjūnų susidariusios Afrikos valstybės. Nors tai buvo to-lima praeitis, bet svetimųjų brovimasis Afrikon ėjo ir toliau. Tūkstantis metų ar daugiau prieš Kristų įsiveržė tenai iš Mažosios Azijos fenikai. Tas vardas yra kilęs iš graikų kalbos, nes jų tėvynė Azijoje graikai vadindavo Fenikiją, kas reiškia palmių žemę; taigi fenikas reiškia palmių krašto gyventoją.

Kaip sakėm kitoj vietoj, fenikai priklausė chamitų rasei ir buvo labai gabūs, išradingi žmonės. Jie išvystė abėcėlę, išrado stiklą ir turėjo jau gerą tiems laikams lai-vyną. Įsiveržę Afrikon, jie tuoj nugalėjo Libijos berberus, įkūrė tenai Kartagos valstybę, kurios sostinė Kartaga iš-augo iki 1,000,000 gyventojų. Jie pirmutiniai apkeliavo aplink Afriką (kelionė truko 3 metus) ir išvystė pelningą prekybą. Romėnai įžiūrėjo Kartagoj pavojingą sau kon-kurentą ir pradėjo ieškoti priekabių. Prasidėjo karai, ku-rie tęsėsi nuo 264 iki 146 metų prieš Kristų. Kartagos valstybė buvo sunaikinta ir paversta Romos provincija.

Kadangi romėnai fenikus vadindavo punais (puni-cus), tai ir tie jų karai istorijoje yra žinomi kaip **punų karai**, angliškai — Punic Wars.

Iš tų karų kilo ir Afrikos vardas. Įkurtoji romėnų pro-vincijoj nuo gilių senovės gyveno **afarikais** vadinama didžioji berberų kiltis. todėl tą provinciją romėnai pradė-jo vadinti **Afarika**. Ilgainiui vidurinė a iš to žodžio iškrito, ir taip pasidarė **Afrika**. Šiandien tuo vardu vadinamas jau visas kontinentas. Iki punų karų tas žemynas vardo neturėjo.

Tais laikais jau buvo pradėję Afrikon brautis ir kiti. Dar 631 metais prieš Kristų graikai įkūrė šiaurės Afrikos Sirenaikos koloniją. Kiek vėliau romėnai paveržė Sirenai-ką, Egiptą ir kartu su buvusią Kartaga inkorporavo į Romos imperiją.

Bet penktame šimtmety pakilo nuo Baltijos pajūrio vandalai. Eidami per Europos vakarus ir viską naikindami, jie pasiekė Ispaniją; iš čia 40,000 jų įsiveržė šiaurės Afrikon, kur susidūrė su romėnais ir juos nugalėjo; paskui sugrįžo Europon ir užėmė Romą, bet vėliau jie čia buvo sumušti, išvaikyti ir išnyko iš istorijos. Dėl jų palinkimo viską naikinti ir šiandien kiekvienas nepateisinamas tur-to naikinimas yra vadinamas vandalizmu — vandalų darbu.

Kai 1453 metais turkai užkariavo graikų Konstanti-nopolį, jie netrukus įsiveržė Afrikon, užėmė Egiptą, pa-vergė Tunisiją ir Tripolį.

Apie tą laiką į Maroką įsibrovė portugalai, o ispanai tuo tarpu užėmė keletą svarbių pozicijų Alžerijoje. Visa tai buvo prieš 18-tąjį šimtmetį.

Iš 18-tojo šimtmečio Afrikos nedaug kas tėra pasa-kyti. Nors europiečiai buvo jau pradėję tenai veržtis, bet juos sutrukdė Europoje prasidėję Napoleono karai. O vėliau jų dėmesį daugiau patraukė Amerika ir Azijos rytai. Jie pradėjo skubėti čia kurti kolonijų, o Afrika bu-vo lyg ir pamiršta.

Tiktai vėliau, kai Amerikoje jau įsikūrė jų kolonijos ir kai joms pasidarė reikalingos darbo rankos, tai Afrikos pakraščiuose jie pradėjo gaudyti negrus ir gabenti juos į Ameriką vergijos darbams. Jie ir patys juos gaudė, ir iš kitų pirkto.

Kitokių interesų Afrikoje europiečiai tada nedaug

keturios kalbos. — vokiečių, prancūzų, italų ir romanų.

—bet viena centrinė val-

džia, vienas paštas, tie pa-

tys pinigai ir viena kariuo-

m-enė. Ir visi tokia tvarka

patenkinti.

— Tai tu rokuoji, kad ir

Lietuvoje visi turi būti sa-

tisfakt?

— Ne, ne, tėve, aš taip

"nerokuoju". Blogiausia,

kad ten spaudos ir žodžio

laisvė suvaržyta. Jeigu žmo-

gaus nuomonė valdžiai ne-

patinka, jam uždaroama bur-

na. Tai yra žiauriausia dik-

tatūros rūšis. Opozicinių

laikraščių Lietuvoje taip

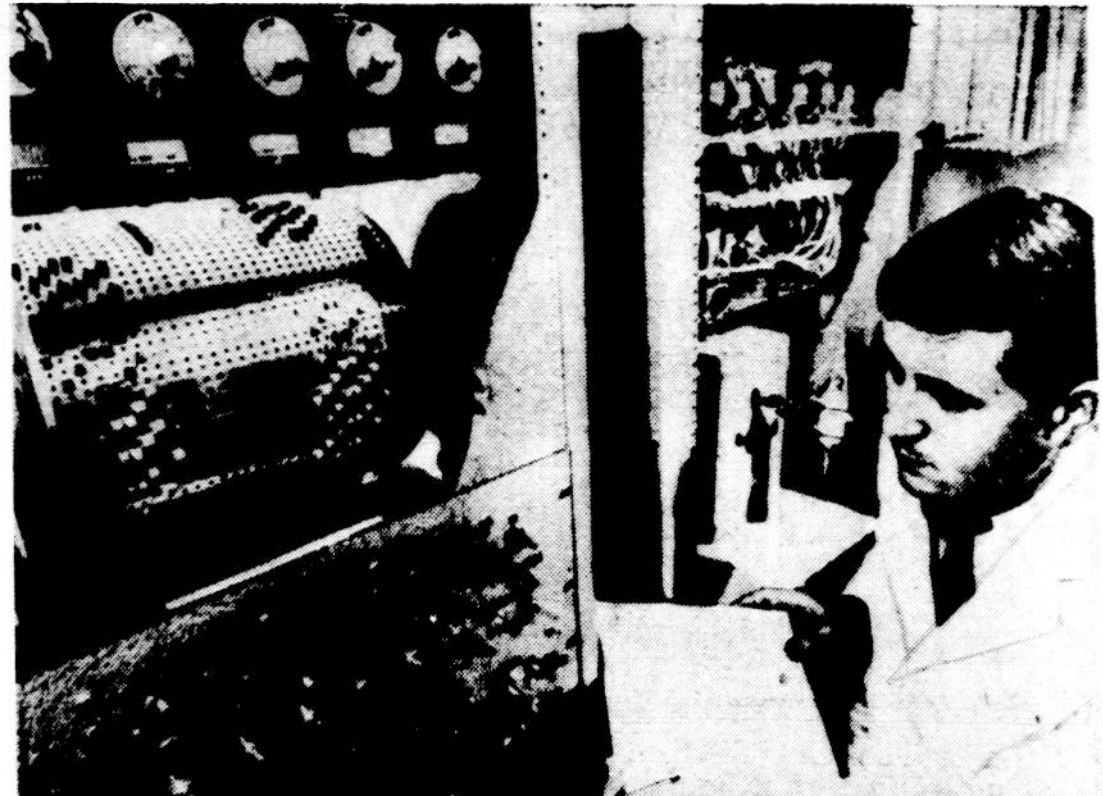
pat nėra.

— Žinai, Maiki, kad ma-

nes tas nebaderiuoja. Kiti-

kos ir aš nemylu. Aš ir tau

jis sakys.

Mokslininkai, pagaminę laboratorijoje enzimas, — specialios sudėties organinį junginį, kuris pagrei-tina organizme chemines reakcijas, suskaldo bei kuria naujas medžiagas. O tai yra pagrindas viso gyvybės vyksmo nuo žmogaus iki bakterijos. Jų yra iki 100,000 vienoje kūno celėje, ir kiekviena reguliuoja kitą biocheminę reakciją. Jei kurios enzimos organizme trūksta, ar ji blogai veikia, tai tuoj pat neigiamai atsiliepia visame organizme. Iki šiol enzymų dirbtinai padaryti nebuvo pa-vykę, o dabar atsivėrė plačios galimybės. Viršuje matome dr. Bernd Gutte prie enzymom gaminti sukurto aparato. Apačioje iš kairės į dešinę įžymieji šios srities mokslininkai: Dr. Robert G. Denkwalter, dr. Ralph F. Hirschmann, dr. Bernd Gutte ir prof. Robert B. Merrifield.

teturėjo. Prekybai nebuvo rinkos, nes nebuvo, kas tenai nupirkti ir kitiems ką parduoti. Rasdavo tik dramblio kaulo, gumos medžio sakų ir kvepiančių augalų priesko-niams. Afrikos vidurys buvo dar nežinomas pasaulis, kaip sakoma — terra incognita.

Bet 19-tojo šimtmečio pradžioje, kai Europoje pasi-baigė Napoleono karai, Anglija pasiryžo Afriką geriau pažinti ir vietoje vergų prekybos vykdyti teisingą koloni-zaciją. Vergų prekyba Anglijos piliečiams buvo visiškai uždrausta. Vakarų Afrikos pakrasty, kur upės dugne buvo rasta aukso, tapo įkurta anglų kolonija, pavadinta Gold Coast vardu, ir tuojuo pradėjo tenai tūpti anglų naujo-kynai. Bet į Afrikos vidurį dar nebuvo jokių kelių. Todėl 1816 metais anglai pasiuntė ekspediciją, kad ištirtų, kaip toli galima nuplaukti Kongo upe į krašto gilumą. Kai pasirodė, kad per jos sraunumą negalima perplaukti, pra-dėta ieškoti kitokių būdų. Tuo tarpu (1830 m.) prancūzai užėmė Alžiriją, kitąsyk buvusią romėnų koloniją Afrikoj.

Dabar Afrikon jau ėmė traukti ir visokie misionie-riai, vienoj rankoj nešdami kryžių, antroj — šautuvą (Johas Guntheris). Jų misijos, kaip matysime toliau, daug gero juodžiams nepadare, tik vienus su kitais supiudė, nes katalikai varžėsi su protestantais, dažnai sukeldami net kruvinų riaušių.

(Bus daugiau)

Keleivio 1969 metų Kalendorius

Kaina \$1.00

Tai tikra enciklopedija, įvairių žinių aruodas. Čia ra-šoma apie viską. Jame, be kalendariumo, kuriame sura-šyti tarptautiniai ir lietuviški vardai kiekvienai dienai, rasite žinių, kiek kur gaminama maisto, apie didžiuosius pasaulio miestus, Amerikos žurnalus; sužinosite, kiek pasauly yra komunistų, kur yra ir kokių gamtos turtų, kaip Stalinas "sutvarkė" Ispanijos aukšą, kaip Lietuvoje atsivėikinta su Kipru Petrausku jam mirus, kaip Ukmer-gėje buvo sudeginta Agota Jūrėnaitė.

Jame rasite ir evangelijos bei stebuklų kritiką, suži-nosite apie vergiją skruzdžių gyvenime, jėzuitų inkvizici-ją Vilniuje, mūsų išeivijos sroves, Lietuvos karčiamų istoriją, kaip atsirado įvairūs vardai ir pavadinimai, apie žemaičių deivę Morę ir kitus senų žmonių pasakojimus. Čia pasiskaitysite, kodėl lietuviai keičia pavardes, rasite žinių apie Baltųjų rūmų štabą, naują ateivybės įstatymą, širdžių operacijas ir t.t.

Jame yra patarimų, kaip pagreitinti vaismedžių der-lių, kaip tręšti vaismedžius ir daržoves, ką reikia žinoti auginant kūdiki į kt. Yra kalendoriuje ir juokų, ir gražių eilėraščių. Taigi, tai yra tikrai didelis visokių žinių šaltis. Ir tomis žiniomis galėsite pasinaudoti, įsigiję kalen-dorių tik už vieną dolerį.

Nedelskite išsirašyti, nes kalendoriaus visais metais pritrūkdavo.

Ką tik gavome:

Išigykite ką tik gautas į-domias knygas:

Draugas don Camillo, įdomūs klebono ir vietinės komunistų partijos sekreto-riaus pasikalbėjimai, 216 psl., kaina \$3.

Aukštiniai rageliai, Prano Naujokaičio eilėraščiai, 64 psl., kaina \$2.

Ošiančios pušys, Halinos Didžiulytės - Mošinskienės 17 trumpų vaizdelių - apy-braizų, 176 psl., kaina \$2.50.

Prisikėlimas, romanas, pa-rasė Alė Rūta, 205 psl., kai-na kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Nužemintųjų generacija, egzilio pasaulėjautos eski-zai, parasė Vytautas Kavo-lis, 77 psl., kaina \$2.

Varpas nr. 8, 206 psl., kai-na \$2.50.

Aidas tarp dangoraižių, romanas, parasė D. Nendrė, 365 psl., kaina \$5.

Asmenų, dievybių ir did-vyrių VARDYNAS, surinko Anis Rūkas, 89 psl., kaina \$3.00.

Įmkit ir skaitykit
Kipro Bielinio
knygą

**TERORO IR VERGIJOS
IMPERIJA SOVIETŲ
RUSIJA**

Joje smulkiai aprašyta tos vergų stovyklos, kuriose bolševikinio teroro sistema, kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — 75 centai.

**STEPONO KAIRIO
PORTRETAS**

Keleivio administracijoje galima gauti dailininko A-domo Varno pieštą Lietuvos nepriklausomybės paskelbi-mo akto pasirašytojo Stepo-no Kairio spalvotą portretą 8 x 6 colių dydžio už 80 cent.

MOTERŲ SKYRIUS

K. BALTRUKONIS

Mamos kepsnys

(Tęsinys)

Serioža užsimetė lengvus apiplyšusius kailinukus. Lovoje susigūžusios tupėjo mergaitės. Jis priejo prie lovos. Paėmė glėbin Katiušę ir ilgai prispaudęs bučiavo jos švelnias lūputes, veidukus, plaukus, rankutes.

— Ar tu tuoj sugrįši, tėveli, tuoj? — apipylė mažytę tėvą klausimais. Mažyčiai pirščiukais nušluostė jo iškritusias ašaras.

— Pareisiu, Ka..., — žodžiai užspringo gerklėje.

Katią pasodino atgal lovon. Nina pati priėjo prie tėvo. Apsikabino vienas kitą, pasidalino bučiniiais. Ji jo nieko neklausė, tik, lūputes sukandus, piktai žvelgė į milicininkus. Jos mažoji širdelė jautė, kad tėvelio išvedimas nieko gera nelemia. Apie žmonių areštus ji anksčiau buvo girdėjusi. Serioža prisitartino prie Natašos. Si puolė jam į glėbį. Abu sustingo, skausmo sukaustyti.

— Gana! Sugrįš. Nėra ko baimintis. — ramino vienas milicininkas.

Serioža jėga atplėšęs Natašą nuo savęs, dar pabučiavo ją kakton ir skubiai išnyko pro duris. Nina priėjo prie langelio. Nieko nematė. Prieš jos akutes tebuvo tik nežidūrima tamsa. Lauke tamsa, o jos širdelėje pykčio audra prieš tėvelio pagrobėjus.

— Mamyte, mamyte, neverk. — prišokusi Katia ramino motiną.

— Pareis, Katiušė, pareis. Aš tik taip susinervinau, — guodė motina save ir mergaitę netikra viltimi. Neturėjo noro baigti bulves skusti. Rodos, gultų sykiu su mergaitėmis lovon, užmigti ir niekad nepabustų. Galvoje jautė spaudimą. Krūtinę lyg kas adata dūrė. Bet ji žinojo, kad mergaitės alkanos. Pati jautė alkį dar labiau. Paėmė skusti, sudėjo puodan, įmetė saulelę jau paskutinių miltų ir pakūrė židinį. Degtukų irgi jau tik keletas beliko. Bulvienė virė, kunkuliavo, garai sklidinėsi apie židinį. Neturėjo nei druskos, nei riebalų. Dalį išvirtos bulvienės išpylė į dubenį, kitą dalį paliko tėvui. Susėdusios prie stalo, bematant ištuštino dubenėlį. Atrodė, kad jos dar porą tokių dubenelių būtų noriai ištuštinusios. Nataša mergaites paguldė lovon, gražiai užklostė, o pati nuėjo indų susiplauti. Mažoji greit užmigo. Nina vogčiomis dirstelėdavo į mamą. Iš jos rankų iškrito molinis dubenelis ant aslos. Ji surinko šukes į sterbėlę ir sukiubio verkė. Paskutinis dubenelis! "O, Dieve," galvojo ji susijaudinus. "argi ir mūsų gyvenimas jau dūžta, kaip kad šis molinis dubuo?" Nina norėjo šokti prie motinos, apkabinti, raminti. Tačiau ji susilaikė. Ji pagalvojo, kad motina dar labiau susinervins. Gėlė jai širdutę skaudžiai skaudžiai. Su savo giliu sielvartu ji pagaliau užmigo.

Sapnuoja — su tėte ir mama važiuojanti rogemis. Ji su Katia sėdi rogių užpakalyje, o tėvelis su mama prie aktyje. Gražus arklukas, riščia bėgdamas, traukia lengvas rogutes. Bet štai sutemo. Arklukas įklampo į pusyną ir jau nepatraukia rogių. Iš miško pasirodė didelė gauja vilkų. Jie kaukdamai puolė arklį. Arklukas parvirto, iš gerklių sunkėsi kraujas. Vilkai apspitė draskė jo lavoną. Dalis jų puolė prie mamos ir tėtės. Vienas nutraukė nuo jos ekarą. Visi klykė, gynėsi. Tuo momentu ji pabudo. Trobelėje tamsu. Ji apgraibė sesutę. Išsiranę iš lovos, apgrai bomis surado motinos lovą, apčiupinėjo mamą. Mamos vilkai nesudė. Tai būta tik sapno. Motina dar nemiegojo.

— Kas tau, Ninočka? — užklausė ji atsargiai.

— Nieko, mamyte. Aš užsisapnavau, — atsakė Nina. Ji įlindo pas motiną po kaldra, apsikabino apie kaklą ir papasakojo savo sapną. Motina nuramino dukrelę, liepė eiti atgal į šiltesnę lovą. Dukters sapnas ją sukrėtė, kaip ir sudužęs dubenelis. Ji ėmė bijoti bado ir mirties.

"Gal jis sugrįš", skambėjo Natašos ausyse milicininko žodžiai. Gal... o gal ir ne. Gal niekad nematys žmogaus, kurį taip karštai mylėjo, globojo, dievino. Ji nieko daugiau nematė, kaip tik jį. Ji jautė, kad jis taip pat tik vieną ją teturėjo. Ji buvo jam šventa, ideali, gražiausia, geriausia. Ir štai jo nėra. Nieks neramina, nieks vilties neduoda.

Kaip kino ekrane ji prisiminė jaunystės dienas. Užaugo smulkas ūkininko šeimoje. Ištekėjo jaunutė už egiulio Seriožos. Gyvenimas buvo kuklus, bet kupinas romantikos. Serioža jai buvo nepakeičiamas, neįkainojamas. Ne todėl, kad labai gražus, bet kad jo asmenyje ji matė žmogų, kuris ją vertino ir suprato. Kai jai buvo linksma, ji džiaugėsi, kai jos širdis apsimiauškavo, jis savo meiliais žodžiais ir taktu padėdavo jai vėl įkopti į gyvenimo džiaugsmingą ritmą. Kuklioje trobelėje sirpo dvi žirdies uogos.

(Bus daugiau)

Petras Vaičiūnas

2 I E M A

Saplė perlais barsto sniegą,
Sniego pusny žemė miega.

Ramumėlis, tylumėlis!
Vien tik sniego baltos gėlės!

Balta, balta sniego plote.
Noris rėkti, rankom ploti!

Labas, žiema! Labas, sniege!
Sniego rūmo paukūtis spiegia.

Medžių rūbai perlais trykta.
Mūšas baltas kaip prieš krikštą.

Balta, balta, kad net diegia.
— Laikas, žeme baltasniegie!

Zemė tyli kaip pabūgus.
Ją užmigdė sniego pūgos.

Zemės plotai, erdvių aukštis —
Balto sapno baltas paukūtis...

Lucy Alexander Winchester is Lexington, Ky., kurią Nixoninė pasirinko Baltųjų Rūmų sekretore socializmus reikalam.

KAIP MOTERIMS GINTIS

Ottawoj (Kanadoj) leidžiamame žurnale "The Canadian Nurse" redaktorės padėjėja Graham rašo, kad policijos vadovybė neturint vienodos nuomonės, kaip moteris turi elgtis tuo ar kitu konkrečiu atsitikimu, gin-damasi nuo vagies, prievartautojo ar žmogžudžio. Bet joje nėra abejonių, kad ji turi nesipriešindama atiduoti pinigų ar kitokį turą, bet priešintis kaip tigras, kai gyvybė yra pavojuje.

Graham teigia, kad įstatymas draudžia nešioti su-namą ginklą. Be to, tas gink-las gali būti lengvai atsi-durti užpaoliko rankose. Pasak Graham, labiausiai mirtinas moters ginklas yra greitis. Jei ginsis, tai ginklis greitai ir ryžtingai. Naudok savo rankas kaip meška savo letenas, taikyk į jo veidą, durk savo rankų pirštais į užpuoliko akis. Apakink jį, priversk jį dėl skausmo šaukti.

Kaip ginklu naudokis vis-kuo, ką tik gali po ranka pa-ciupti, ir juo taikyk į skau-džiausią vietą. Jei rūkai, de-gančia cigarete degink jo veidą, jei nešies sunkią pini-ginę, smok ja į veidą ar pil-vo apatinę dalį. Jei lyja ir turi lietsargį, naudok jį kaip durklą.

Pamiršk gailėsti. Turi rei-ka-lo su laukiniu žvėrim ir elkis kaip su tokio.

Patrauk savo šukomis per jo veidą. Jeigu jis pačiupa-jus už rankos, greitai ir ryž-tingai užlauk jam nyktį.

Šeimininkėms

Virtų bulvių blynėliai

Virtų bulvių likučius arba su lupenomis išvirtas bulves nulupti, sumalti mė-sai malti mašinėlė arba su-tarkuoti, įdėti truputį miltų, bulvinių miltų, vieną kiaušini, druskos. Viską gerai suminkyti. Iš tešlos padaryti plonus blynėlius, apvolio-ti juos pyrago džiovėsiuose ir kepti riebaluose. Į teš-lą galima dėti gerai išmirky-tą kapotą silkę, pomidorų tyrę, grybus, mėsos likučius arba kapotų prieskonių (sa-lierų, porų, petražolių arba žalių svogūnų).

Valgyti su lydytu sviestu ar grietinės padažu.

KELI PATARIMAI

Labai naudinga kasdien prieš pusryčius arba prieš gulant išgerti vaisių ar dar-žovių sulčių. Ypatingai pa-tariamai pomidorų ir morkų sunks — jose yra vitam-i-no A, kuris gerai veikia odą, sustabdo jos ankstyvą su-glebimą.

Jeigu jūs greitai pavarga-tate, neverta vakarais sėdėti prie televizijos. Atsigulki-te anksčiau ir stenkitės mie-goti ne mažiau kaip 8 va-landas. Prieš miegą atida-nykite langą, keletą kartų eiliai ikvėpkite orą ir iš-kvėpkite. Žinoma, geriau prieš miegą pasivaikščioti. Jei galima, miegokite prie atviro lango.

Jei rvtą jaučiatės blogai ir skauda galvą, neskubėki-te praryti tablete ir gerti ka-va. Prie atviro lango pada-rykite keletą gilų ikvėpi-mu, po to atlikite mankštą, ir savijauta pasitaisy.

Mūsų gyvenimas trumpas, bet mes jį dar labiau su-trumpiname nerūpestingai laiko išvaistymu.

O. Svett Mardon

Teisės patarimai

Advokatė M. Sveikantienė antiko at-tyti į keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalus. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir at-sakymus apsauginio šlamo skyriaus laiške reikla palrmeti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome atsiųsti tiesiog šio adresu:

M. Sveikantienė, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Atsakymai

Dukteriai — "Keleivio" skaitytojai.

Negaliu tiksliai atsakyti į Tamstos klausimus, nežino-dama, kur yra nekilnojama-sis turtas. Valstijos šioje srityje turi skirtingus įstaty-mus. Jei Tamstos motinos namai yra mūsų valstijoje, Massachusetts, tada ji gali juos parduoti, pav., kad ir Tamstai. Jos vyro parašas nėra reikalingas, nes, anot Tamstos, tie namai yra jos vienos vardu. Šioj srity pas-mus pasikeitė įstatymas prieš keletą metų.

...

Dėl patėvio nekilnojamo-jo turto:

Svarbu kaip "trust" buvo surašytas. Kam priklausė vadinamasis "beneficial in-terest"? Neturėdama deta-lių, negaliu Tamstai pasa-kyti, ar galima ką padaryti šiuo atveju.

...

Namus parduodančiai skaitytojai, Philadelphia, Pa

Ne, Tamsta neturi teisės "išimti" įrengtą "bar". Tai yra dalis nekilnojamojo tur-to ir priklausė prie namų. Pirkėjas turi teisę gauti vi-sus įrengimus tokios farmos, kokios jie yra. Be to, neapsi-moka statyti pirkėjui reika-lavimų, su kuriais jis nesu-tiks ir kurių joks teismas Tamstai nepripažintų, jeigu tas menkas reikalas atsidur-tų teisme.

...

Motinai vakarinėje Mas-sachusetts dalyje

Tamsta nieko negali šiuo atveju padaryti. Tamstos dukterė, kad ir nepilnametė, turi teisę palikti namus ir gyventi atskirai, jei ji to no-ri. Tamsta, žinoma, neturi prievolės jos išlaikyti, jeigu ji nori gyventi "savo gyven-i-mu". Policija į šį reikalą ne-sikiš, nes Tamstos dukterė jo-kio įstatymo nėra sulaužius.

Skaitytojai J.J. valstijoje

Jei Tamsta nepageidauji, kad aš atsakysiu į Tamstos klausimą per laikraštį, — tada aš jį visai neatsakysiu. Privatiniiais laiškais į man siunčiamus laiškus aš neat-sakau.

R.L., Illinois.

Patarčiau tuoj susisiekti su advokatu ir jį paprašyti Tamstos reikalą tvarkyti. Be to, patarčiau su valdinin-ku nebesikalbėti. Tamsta reikalus pablogina, užuot juos pagerina. Šioje srityje yra pavojinga pačiam būti savo advokatu.

LIETUVOS KONSULATO IŠSKOMI

Bartašius, Jonas. Simono sūnus, gim. Ezeiškių km., Skaudvilės vl., Tauragės ap.

Juodis, Juozas. Jono sū-nus, apie 80-85 m. amž., gi-męs Meškučių km., Šumskų-Kivetiškio vl., Marijampo-lės ap., į JAV atvykęs 1903-1904 m.

Lekavičius, Kostantas. Kazio sūnus, kilęs iš Kairiškėlių km., Žiežmarių vl., Trakų ap., išvykęs prieš Pir-mąjį pasaulinį karą, gyveno Kanadoje.

Lekavičiūtė, Domicėlė. Kazio d., kilus iš Kairiškėlių km., Žiežmarių vl., Trakų ap., išvykus prieš Pirmąjį pasaulinį karą, gyveno Chi-cagoje.

Mackevičius (Mockus), Vytautas, iš Sedos m., Mažeikių ap.

Misiūnienė-Utyraitė, Ja-nina. Kazio dukterė, gimusi 1921 m. Mokėsi Kaune Auš-ros gimnazijoje.

Rinkevičius, Kazys, Simo sūnus, gim. 1912 m. Antagi-nėlių km., Babtų apylinkė.

Rogalskis, Valerijonas. Jono sūnus, gim. apie 1891 m. Sešlių km., Krekenavos vl., Panevėžio ap., taip pat ieškomos ir jo dvi seserys.

Survila, Antanas, tėvai Vincas ir Olė Susvilai, gyve-nę Ukmergėje.

Tiškus, Anupras, Ignotas ir Jeronimas, Antano sūnus.

Vilkauskienė-Mackevičiūtė, Stefanija, iš Sedos m., Mažeikių ap.

Vizgaudis, Benediktas, gy-venęs Ludington, Mich., ar-jo vaikai.

Ieškomieji arba apie juos ką žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate General of Lithu-ania
41 West 82nd Street
New York, N.Y. 10024

Juokai

Pagyrinė

Hollywoodo kino žvaigždės dukterė bežaisdama susi-gincijo su savo draugėmis. — Ką? Aš neturiu tėve-lio? — sušuko ji. — Aš tu-riu daugiau tėvelių, negu jūs visos kartu paėmus!

Skelbimas

Viename Šveicarijos laik-raštyje buvo įdėtas toksai smulkus skelbimas:

"Kareivi, kuris praieitą sekmadienį mane pabuči-avo parke prie fontano, prašau nedelsiant atsiliepti žei-miau nurodytu adresu. Prie-lingu atveju būsiu priver-s-ta ištekti už savo sąžadė-tio".

Knygos jaunimui

Svenčių proga nepamirš-kite nupirkti vaikams šias knygas:

BALTASIS STUMBRAS, premijuota apysaka, pa-rašė Gintarė Ivaskienė, 133 psl., kaina \$3.60.

KREGZDUTĖ, I dalis (va-dovėlis), parašė A. Rin-kūnas, 119 psl., kaina \$2.75.

BIRUTĖS RYTAS, eilės, parašė J. Narūnė, iliust-ruota, kaina \$0.95.

NARDŽIO PULKAS, apsa-kymėliai, parašė Balė Vaivorytė, 157 psl. kai-na \$2.00.

ALGIS IR ALYTĖ, spalva-vimo knygelė su įdomiu vaikam tekstu, kaina 50 c. (šias knygetes išsirašant, pridėti pašto išlaidoms 15 centų).

MESKIUKAS RUDNOSIU-KAS, eiliuota pasaka, para-šė Vtė Nemunėlis. Labai gražiai V. S. Stančikaitės iliustruota, trečioji laida, pasaka ir Lietuvoj turėju-si dideli pasisekimą. Kny-gos kaina \$3.00.

BALTOSIOS PELYTĖS KELIONĖ J. MENULI, parašė Danutė Bindokie-nė, 58 psl., kaina \$1.50

ŽAIZARAS, D. Čibo pasaka mažiesiems, teisybė dide-lėms. Ados Sntkuvienės iliustracijos, 21 puslapis, kaina \$1.50.

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl. kai-na \$1.80.

GINTARO TAKAIS, J. Na-rūnės eilėraščiai, daug ili-stracijų, 64 nsl., kaina \$1.80.

JINTARĖLĖ, J. Narūnės iliustruota pasaka, 24 psl. kaina \$1.

Pa pati anglų kalba, ..\$1.

KETURKOJIS UGNIAGE-SYS, D. B.-dokenės pa-rašytas labai įdomus pa-sakojimas, gera dovana vaikams, bet ir seneliai su įdomumu ir malonumu skaityta. Kaina tik \$2.00.

TRYŠ SAKALAI, Alf. Vam-buto, 15 pasakų ir padavi-mų, 186 psl., kaina .. \$2.

AUKSO ŽASIS, pasakiš-ta 3 veiksmų komedija, pa-rašė Birutė Pukelevičiūtė, 159 psl., kaina \$2.

Už šį veikalą autorė 1961 metais gavo L. Bendruome-tės jaunimo dramos konkur-so pirmąją premiją, pagal jį Chicagoje yra susuktas filmas, kurio paveikslais pa-voška ir ši knyga.

Skaidrytė, Balės Vaivo-rytės, 5 scenos vaizdeliai, kaina \$2.

Jonukas keliančia, pasaka, pagal Kanapnickienę parašė Jonas Valaitis, kaina \$1.50.

Godimino sapnas ir Nerin-ga, eiliuotos pasakos ir le-gendos, parašė Jonas Valai-tis, kaina \$2.25.

SNAIGIŲ KARALAITĖ, graži pasaka, V. Stanči-kaitės iliustruota, parašė J. Narūnė, 20 puslapių kaina \$1.

Tos knygos gaunamos ir atskiru administraciniu būdu.

JUK NETURITE?

Petronėlės Orintainės ei-liuotos apysakos "Teofilė nuo Kražantės". Keleivio administracijoje ją galite gauti už \$2.00.

Vietinės žinios

Idomus LB Kultūros Klubo susirinkimas

Praeitą šeštadienį įvykęs LB Kultūros Klubo susirinkimas sutraukė pilnutėlę Tarptautinio Instituto salę lankytojų. Susirinkimas buvo skirtas įvykiai Lietuvos operos solistui Kiprui Petrauskui paminėti.

Viešnia iš New Yorko operos solistė Vincė Jonuškaitė - Leskaitienė šiltu žodžiu papasakojo apie šį didįjį dainininką savo atsiminimus, kaip jai teko kelis dešimtmečius su juo bendradarbiauti ir iš arti jame pažinti žmogų ir menininką. Prelegentė nuosiirdžiai ir pagrįstai išryškino šio didžiojo dainiaus talentą ir nuopelnus mūsų teatrui.

Paskaita buvo pailiustruota Kipro Petrausko įdainavimų montažu, kurį paruošė buvęs artimas šio dainininko bičiulis baletininkas Jonas Vasiliauskas. Tame montaže Kiprui Petrauskui paminėti skirti poetiniai žodį paskaitė akt. Aleksandra Gustaitienė.

Programos dalyvės klubo valdyba apdovanojo gėlėmis bei kitom dovanėlėmis.

Maloniai viešniai Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė pagerbė E. ir J. Valiukonius ir M. ir dr. E. Jansonai surošė savo namuose po priėmimą ir susitikimą su bostoniečiais bičiuliais.

Posėdžiavo Moterų klubas

Sausio 26 d. buvo Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Bostono skyriaus susirinkimas. Jame dalyvavo ir įdomų pranešimą padarė federacijos centro valdybos pirmininkė Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė.

Sėkmingai metus skyrė vadovavus Aleksandra Daukantiene atsiskė toliau pirmininkauti. Nauja pirmininkė bus išrinkta kitame susirinkime.

Nauja ramovėnų vadovybė

Lietuvių Veteranų S-gos "Ramovė" Bostono skyriaus valdybą dabar išrinkti:

pirm. Bronius Bajerčius, vicepirm. kultūros reikalams Jonas Vizbaras, vicepirm. ūkio reikalams Petras Ausiejus, vicepirm. Bronius Utenis, sekr. Antanas Vilniskis, izd. Pranas Martinus, vėliavnešys Jonas Uelis, ryšininkas su Worcesteriu Vladas Zidžiūnas.

I revizijos komisiją išrinkti: Leonas Lendraitis, Stasys Rackevičius ir Jonas Starinskas.

Auka Balfui
Inž. Bronius Galinis Balfui paaukojo \$10.

GERA PROGA

Žymiai papiginta kaina galite įsigyti idomius prel. J. K. Končiaus atsiminimus iš Balfio veiklos. Knyga tinka ir dovanoms, gražiai išleista, daug paveiklų, 404 psl., kietais viršeliais kaina \$4 (buvo \$6), minkštais \$3 (buvo \$5).

Bostono

PARANGINŲ KALENDORIŲ

Vasario 16 d. 2 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos III aukšto salėje Alto rengiamas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas.

Kovo 1-2 d. Tautinės Sąjungos salėje, 484 Fourth St., bus architektų Jurgio Okunio meno darbų paroda, kurios pelnas skiriamas Bostono lietuvišnei mokyklai.

Kovo 2 d. 8 val. vak. Jordan Hall Izidoriaus ir Vytenio Vasylių lietuviškos muzikos koncertas.

Kovo 9 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje bus tradicinė Kaziuko mugė, kurią rengia Baltijos ir Žalgirio skautų tuntai.

Kovo 14 d. 8:30 val. vak. Baltų dr-jos III-ais koncertas. Programą atlieka solistė Daiva Mongirdaitė.

Kovo 16 d. V. ir S. Minkų radijo Talentų popietė So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje.

Gegužės 3-4 dienoms Tautinės S-gos namuose V. Rato kūrinių paroda, kurią rengia Bostono Skaučių Židinys.

LAISKAS KELEIVIUI

Gerbiame,

Siunčiu \$15: \$5 prenumeratai, \$1 už kalendorių, o kitus Maikiui su tėvu pasidalinti, kaip jiems patinka. Noriu, kad senis galėtų rūginti nusipirkti, nes žinau, kad senas žmogus be to nerimsta.

Skaitau, kad turite raginti prenumeratorius užsimokėti prenumeratą. Mano turbūt bus sumokėta už 2-3 metus, bet kai šitie metai pasibaigs, atsiųskite paraginimą. Jeigu neatsiliėpsiu, tai sustabdykite siuntę, nes mano saulutė jau gali būti bus nusileidusi...

Albinas Juškevičius
W. Cheshire, Conn.

LAWRENCE, MASS.

Mirė J. Jurkita
Penktadienį mirė Jonas Jurkita, 76 m. amž., ir palaidotas Lietuvių tautinėse kapinėse Metuene. Vėlonis Lietuvoje patiko senajai Onai Jurkitaitei.

ANTANUI JAKSTUI

mirus, jo žmoną Stasę Jakštienę, sūnų Algį su šeima, brolius Vladą ir Matą su šeimomis ir kitus gimines giliai užjaučiame.

Stasė, Kostas, Algis ir Gediminas
Vaičiai

ANTANUI JAKSTUI

mirus, jo žmonai Stasei ir sūnui su šeima reikiame gilią užuojautą.

Irena Sirutavičienė
ir
Irena Sirutavičiūtė

JUOZUI SALAVIEJUI

mirus, jo žmonai Kristinai Salaviejenei gilią užuojautą reiškia

Antanina Andriusienė

Ieško

KAS NORĖTŲ KARTU GYVENTI

Brockton, Mass., turiu 4 kambarių butą. Vienai nuobodu gyventi. Norėčiau, kad kartu apsigyventų už mažą atlyginimą linksma moteris. Žiemą būtų šilta, o vasarą po ožele šalta.
M. Lapėnienė, tel. 586-8111.
578 Center Street
Brockton, Mass. 02402

Pensininkas ieško 50-70 metų moters, kuri norėtų drauge gyventi. Vienam nuobodu. Turiu 4 kambarius. Esu linksmo būdo, nerūkau, negirtuokliu. Moteriai duosiu pilną išlaikymą. Rašykite ar telefonuokite. I laiškus greitai atsakysiu ir apie save suteiksiu daugiau žinių.
Peter Sluckis,
192 Affleck St., Hartford, Conn.
06106, telefonas 524-1734.

Jieškojimai

Ieškau savo mūšrolio Antanę Kulikauską, gimusio Lietuvoje. Antalieptės valsč. Padusčio kaimė. Amerikon atvažiavusio prieš Pirmąjį pasaulinį karą. Kiek atsimenu, gyvena Buffalo, N.Y., ir vadinosi Toni Kulik. Jis pats arba apie jį kiti žinantieji prašomi pranešti jo pusseseriai Vapsaitai šiuo adresu:

Genė Avizonis,
2963 E. Thompson St.,
Philadelphia, Pa. 19134.
(8)

RADIO PROGRAMA

Seniausios Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anelijo 5 stoties WLYN, 1360 k lokliu ir iš stoties FM 101.7 mc. veikia sekmadienio val. nuo 1 iki 1:30 val. dienos. Perduodama: Vėlonių pasaulinių žinių santraukos ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve. 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunama ir Keleivis

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jaučiant nuovargį.
REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam patikimą, arba grąžiname pinigų. Siųskite \$5, gausite vaistus su nurodymais.
ROYAL PRODUCTS
North Star, P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105

Poezijos knygos

TEVISKĖLE AŠ REGIU, eilėraščiai, parašė Pranas Imšrys, 40 psl., kaina \$1.50.
VAKARĖ BANGA, lyrika, Gražina Tulaukaitė, 127 psl., kaina \$2.00.

AUKSINIAI RAGELIAI, lyrika, Pranas Naujokaitis, 64 psl., kaina \$2.00.

EILĖRAŠČIŲ RINKINYS, Steponas Strazdas, 159 psl., kaina \$2.50.

SERKŠNO SIDABRAS, M. Vaitkus, 86 psl., kaina \$1.50.

METU VINGIAI, Alf. Tyrolis, 176 psl. kaina \$3. GELIŲ KALBĖJIMAS, Jonas Mekas, 32 psl., kaina \$1.00.

DERLIAUS VAINIKAS, J. Mikuckis, 359 psl., kaina \$2.50.

CHAPEL B. Algimantas Mackus, 64 psl., kaina \$3. SIELOS BALSAS, J. Smaltorius, 221 psl. kaina 75 c.

VYNUOGES IR KAKTUSAI, Julijos Švabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kaina \$2.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščių premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

AUKOS TAURĖ, Stasys Santvare 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai įrėšta, kaina... \$2.50.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėraščių 111 psl., kaina... \$2.00.

SU DAINA, 392 liaudies dainos ir vaikų autorių eilėraščiai, tapę dainomis. Surinko Gražina Šimkonienė, 128 mažo formato psl., kaina \$1.00.

DAINU SOKURY 39 populiarios ir šokių dainos, surinko Gražina Šimkonienė, kišeninio formato, 351 psl., kaina \$2.00.

Skelbtis „Keleivyje“ yra naudinga!

Ieškite ir skaitykite!

LIETUVIŲ LITERATŪRA SVETUR, 697 psl. Joje rašo A. Vaičiulaitis apie poeziją, K. Keblys apie romaną, R. Šilbajoris apie novelę, S. Santvare apie dramaturgiją, V. Kulbokas apie kritiką, J. Girnius meta žvilgsnį į visą tą literatūrą aplamai ir šio kūrybos laikotarpio problemas, C. Gricevičius duoda išleistų knygų sąrašą. Kaina \$10.

PAULIUS AUGIUS, 284 dideli puslapiai, šio įžymaus dailininko paveikslai ir A. Kurausko bei T. Valiaus straipsniai, puošniausia knyga, kaina \$17.50.

Ketvirtoji pradalgė, Nidos išleistas literatūros metraštis, kuriame rašo 21 asmuo. Kietais viršeliais kaina \$3.75, minkštais \$3.15.

Chicago istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl. gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais \$10 minkštais — \$8.

BALADĖS, šitoj labai gražiai išleisto, gausiai iliustruotoj knygoj yra septynios Maironio baladės. Tai knyga, labai tinkama dovanoms. Kaina \$6.00.

BAISUSIS BIRZELIS. Šitoje 238 psl. knygoje yra 3 dramų: Baisusis Birzelis Varpinė ir Siaurės pašvaistė. Parašė Pranas Naumiestičius. Kaina \$3.50.

LIETUVOS ISTORIJA VI-jį laidą, parašė dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė, 414 psl., daug paveikslų, keli žemėlapiai, tvirtai įrėšta. Knyga ne tik geras vadovėlis mokiniams, bet ją su idomu skaitys ir suaugusieji. Kaina \$6.00.

IS SUTEMŲ Į AUSRĄ, parašė prof. dr. Antanas P. Ramūnas, 453 psl., kaina \$6.00.

PEILIO ASMENYS, Jurgis Jankus, 3 veiksmų drama, 261 psl., kaina \$4.00.

Nardžio pulkas, Balės Vaivorykštės, kaina \$2.

Lietuvos konstitucinės teisės klausimai, parašė Kostas Račkuskas, 178 psl., kaina \$2.

LIETUVIŲ BELETRISTIKOS ANTOLOGIJA, II omas, redagavo Bernardas Brazdionis ir Benys Babauskas. 700 puslapių, kaina \$10. Knygoje yra 61 rašytojo kūrybos pavyzdžiai.

10 knygų už \$2

Demokratinio socializmo pradai, (S. Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą (Leono Blumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai.

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistinės istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Zemaitės raštai karos metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Žalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.05, bet visos kartu paroduodamos už \$2.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

LAIKRASTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

Kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausius romanus vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apima prenumeratorai.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$5.50.

Adresas:

NEPRIKLUSOMA LIETUVA
7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugias kaip SEPTYNIS MILIJONUS dolerių namams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudimą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neteikia pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikią patarnavimus apdraudus nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudimą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudimą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokėčio metams.

SLA—AKCIDENTALŲ APDRAUDA naudinga visokioms amžiaus asmenims rekomenduojama lietuvių klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentinės apdraudė mokestis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:
Lithuanian Alliance of America
397 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

BUVO \$4, DABAR TIK \$2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Šią 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabar galite gauti už \$2, iki šiol ji kainavo \$4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos organizacijas, jos spaudą, jos veikėjus, jos santykius su Lietuva ir kt.

Kitos tokios knygos neturime. Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

Pigius siųskite:

KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston, Mass. 02127

Vietinės žinios

PASKUTINĖS DIENOS REGISTRUOTIS!

Visi, kurie neturi JAV pines užpildyti tam tikrą blanką ir jį įteikti paštui ar naturalizacijos įstaigai. Tie blankai gaunami pašte arba naturalizacijos įstaigoje. Šitos pareigos neatlikusieji yra baudžiami.

Terminas baigiasi sausio 31 dieną.

N. Alekna — demokratų pirmininkas

Mūsų kaimynas Normanas Alekna išrinktas demokratų partijos 7-sios apylinkės pirmininku. Tai pirmą kartą So. Bostone lietuvis išrinktas tokioms pareigoms. Iki šiol N. Alekna jau 5 metus buvo apylinkės komiteto narys.

N. Alekna yra patyręs verslininkas. Jo Flood Square Hardware parduotuvė yra 628 Broadway, greta Keleivio įstaigos.

Kalbės apie Lietuvą ir Azijos kraštus

Bostono Lietuvių Kultūros klubo susirinkimas bus ši šeštadienį, vasario 1 d. 7:30 val. vak. Stepono Dariaus posto legionierių namuose, 168 H St., So. Bostone. Jame inž. Vladas Eikinas skaitys paskaitą tema: "Išpūdziai iš Lietuvos ir Azijos". Paskaita bus pajavinama skaidrėmis ir filmu.

Paskaitininkas su šeima praleido 4 metus Tailande, aplankė Hong Kongą, Komodiją, Japoniją, Rusiją, Lietuvą ir kitus Europos kraštus.

Po paskaitos — diskusijos ir laisvi pasnėkesiai prie kavutės.

Visus maloniai kviečia atsilankyti, ypač, kurie domisi darbo ir gyvenimo sąlygomis Azijoje.

Valdyba

Girdėsime prof. J. Puziną

Vasario 16-sios minėjime kalbėti iš Philadelphiaus atvyks prof. Jonas Puzinas.

Minėjimą rengia Alto skyrius. Jis bus So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje vasario 16 d. 2 val. po pietų.

Naujos mišios

Komp. J. Kačinsko vadovaujamas šv. Petro lietuvių parapijos choras sekmadienį, vasario 2 d., 10 val. ryto pirmą kartą giedos Lietuvoj kun. G. Šukio sukurtas mišias.

Dovanojo Vytauto Didžiojo metų albumą

Dėkojame Frankui Silbei iš New Haven, Conn., padovanojusiam mums Vytauto Didžiojo mirties 500 metų sukakčiai paminėti išleistą albumą.

Grįžo O. Andriulionienė

Ona Andriulionienė grįžo iš Chicago, kur ji kelis mėnesius viešėjo pas savo gimines.

A. L. Tautinės Sąjungos susirinkimas

A. L. Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus metinis narių susirinkimas šaukiamas sausio 31 d. penktadienį, 7:30 val. vakaro savo namuose. Dalyvauti būtina visiems nariams.

Po sueigos — kuklios vakarėnės.

'Skyriaus Valdyba

Prašome registruotis

Seniausia lietuviška radijo programa Naujojo Anglijos rengiasi švesti savo 35 metų sukaktį kovo 16 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos auditorijoje, trečiame aukšte.

Kviečiame visus, turinčius talentą groti kuriuo nors instrumentu dainuoti, šokti, deklamuoti eilėraščius vi sokiame amžiaus, iš visų miestų ir miestelių dabar užsiregistruoti tam parengimui. Reikia pranešti savo vardą, pavardę ir adresą ir koki talentą turite. Rašykite Valentinai Minkienai, 502 E. Broadway, So. Boston, Massachusetts.

Valentina Minkienė

Mirė J. Gudelis

Sausio 14 d. Roslindale, Mass., mirė senas Keleivio skaitytojas Jonas Gudelis, sulaukęs 75 m. amžiaus.

Jis buvo gimęs Lietuvoje Utenos apskr., Debeikių valsčiu, Palipės kaime. Amerikon atvažiavo 1913 m.

Pirmą darbą velionis gavo New Yorke popieriaus fabrike. Pirmosios dienos, kaip ir visiems emigrantams, buvo nelengvos. Nemokant vietinės kalbos, teko dirbti sunkų darbą ir ilgą valandą. Keletą mėnesių padirbęs minėtam fabrike, Petras perėjo į kepyklą, kur jį kepėjas išmokė nelengvo amato.

1919 m. jis vedė Vilniaus krašto lietuvių Genovaitę Gecevičiūtę iš Brocktono, Mass. 1920 m. New Yorke nusipirko kepyklą, kurioje vėliau dirbo net buvęs jo šeimininkas. 1928 m. persikėlęs į Bostoną, gavo kepėjų darbą Boston Baking Co. Vėliau perėjo dirbti vedėju į Federal Baking Co. kepyklą. 1933 m. nusipirko Roslindale, Mass., kepyklą Mo-

narch Bakery vardu. Šią kepyklą išlaikė iki 1949 m., kada pašlijus sveikatai ją pardavė ir išėjo į poilsį.

Nuo pat atvažiavimo į Bostoną velionis buvo nuolatinis Keleivio prenumeratorius. Jis priklausė ir Lietuvių Piliečių Draugijai.

Palaidotas sausio 17 d. Canton, Mass. St. Mary's kapinėse. Paliko našlę žmoną Jennie, dvi seseris Lietuvoje — Konstanciją ir Zosę, ir sūnėną Edvardą Chicagoje.

E.Z.

Padėka

Nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie lankė mano brangų vyrą Joną Gudelį, sirgusį namie ir ligoninėje, dalyvavo šermentyse ir laidotuose.

Jennie Gudeliene

Kels valstijos mokesčius

Gubernatorius Francis W. Sargent pranešė seimeliui, kad biudžetui subalansuoti reikalinga \$143 ml., todėl jis siūlo pakelti pajamų mokestį 20%, cigarečių mokesčių 2 centus pakelti ir kaiku-rias kitas rinkliavas.

Gubernatorius paaiškina, kodėl tenka mokesčius kelti. Valstijos kitų metų, kurie prasidės nuo liepos mėnesio, biudžetas sieks 1 bil. 555 mil. dolerių. Socialinės pagalbos reikalams išlaidų numatoma 146 mil. daugiau kaip šiame, švietimo reikalams 39 mil. dol. ir tt.

Naujas prokuroras

Richardsonui išvykus į Washingtoną, seimelis gen. prokurorui išrinko savo pirmininką Robertą H. Quiną, o šio vietoje — Davidą Bartley, kuris iki šiol buvo daugumos (demokratų) vad.

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

Žiūrėkite, ką jūsų "senos mados" šeimos bankas duoda

- Nuo įdėjimo dienos
- Be įspėjimo iš anksto
- Kas mėnuo priskaitoma
- Už visus indėlius moka

dabar
5 1/4 %

- Pilnas draudimas — Bankas veikia 105-tuosius metus
- Nuošimčiai nurašomi nuo Mass. mokesčių

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass.

Skambinkite 268-2500

sąskaitai atidaryti nuo 8 val. ryto iki 5 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šallina ir adv. Jonas Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) virš \$132,000,000

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 County Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

„Keleivis“ jūsų draugas!

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., Mokyklos šventadienius ir sekms.

Dažau ir Taisau

Namais iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Daiktų

Popierius Sietai

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plumbieriams

Visokie reikiškie daiktai

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,

Worcester, Mass. 01604

Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigų ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigų, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsąkytas prekes.

Taipogi tarpinkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniams apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite.

Vedėjas A. Schyrinski

PIGIAUSIA IR GERIAUSIA DOVANA!

Dovanokite savo draugams ir bičiuliams metinę Keleivio prenumeratą. Jums atsieis tik \$5, o tas, kuriam ji bus dovanota, per metus kas savaitę gaudamas Keleivį, jus tikrai atsimins.

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti giminės Lietuvoje ar juos atsikviesti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes siuntiniams (skryties, lietaus, mežtinių, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus be papildomo mokesčio siųskite savo giminėms tik per

Podarogits Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9—5
Ketvirtadieniais 9—7
Šeštadieniais 8—12

390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

169 Milbury St.

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2808

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas eritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

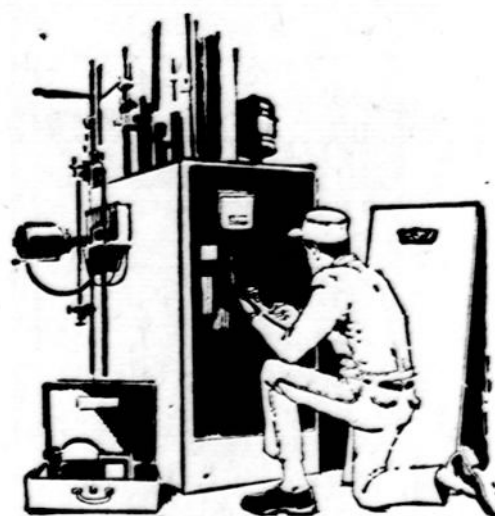
331 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičiaitis

Tai veltui

Mums ištyrus jūsų alyva šildymo įrengimą dabar, gali jums sutaupyti pinigų per visą žiemą!

Mūsų veltui atliktas jūsų šildymo alyva sistemos ištirimas gali pasakyti, kas reikalinga, kad ji žiemą veiktų taupiai ir efektingai. Gal reikia išvalyti, pritaikyti ar mažas dalis pakeisti? O gal norėsite jūsų burnerį pagerinti Texaco's Flame Boosteriu, nauju moksliniu liepsnai kontroliuoti prietaisu, kuris burnerio veiksmingumą gali padidinti iki 42%. Mes rūpestingai atliekame tą darbą. Tuoj mus pašaukite.

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington Street

Dorchester, Mass. 02124.

24 valandų patarnavimas

GE 6 1204

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS

OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. Vakara is anksto susitarus 447 BROADWAY South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTE)

OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 10 val. ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais — uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

Kelvitis & Co.

—JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius

šildus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

DRAUDIMO AGENTŪRA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis senu adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761